

Rahjas Weesis ar peef-lifumeem malkā:
 Ar peefubtitichanu eefshemē:
 Par gabu 2 rbl. 75 kop.
 1/2 gabu 1 rbl. 40 kop.
 1/4 gabu 90 kop.
 Rīgā fanemot:
 Par gabu 1 rbl. 75 kop.
 1/2 gabu 90 kop.
 1/4 gabu 80 kop.
 Ar peefubtitichanu ahrsemēs:
 Par gabu 3 rbl. — kop.
 1/2 gabu 1 rbl. 60 kop.
 1/4 gabu 1 rbl. — kop.

Ar pascha wifufsheliga augsta Reifara wehleshanu.

Rahjas Weesis.

Politisks un literarisks laikraksts.

Redakcija un eefshedizija atrodas Rīgā,
 Čestā Blates grahmātu-un bishču-orulatawā un burtu-lectuwē peē Petera basnijas.

Sludinājumi malkā
 8 kop. par weenas stejas smalku rakstu rindinu.

Apstelijsumi us Rahjas Weesi un sludinājumi suhtami us schaidu adrefti: Bz oknecimio roseru Masces Biaces, r. Para. (Rahj. B. eefshed. Rīgā.)

Rahjas Weesis isnahk weenreis nedēfā, freschdeenās. — Ar katru numuru isnahk literarisks peelikums un katru mehnesti semkopibas peelikums.

Sature: Latweeschu dseedaschanas swehtki. I. — Karšā Madagaskarā. — No eefshemes: a) Baltibas leetas. b) Baltijas netitumi. c) No žitām kreemijas pusem. — No Rīgas. — Grahmātu golbs. — Teesu lectu nobala: Jaunais pafes litums. — Ruņņeziba. — Rā Derigū grahmātu apgab. Nobalas weizinatōji eemafšaja. — Wakejās wehtules. — Litgu sinās. — No ahrsemem. — Telegramas. — Daščadi raksti: Par Schweiziju. I. — Mikrobi draud arī kahršču spēles preefus isnibjinat. — Ewifona jaunafais isgubrojums. — Augstalee loki pasaulē.
Literariska Peelikuma: Peheku swejneeks. (Turpinājums.) — Wifrauts. — Wehrnu dsejas. — Dsejols. — Bitatu mihtla. Selteneem: Modes apgehrbs. — Seemas schatele. — Rā smalku wešču pletē? — Wifbitē.

Latweeschu dseedaschanas swehtki.

I.

„Kur slān dseefmas, nometēš bef breefmas —
 Launcem laudināw naw nelahdas dseefmas!“

Jaukās dseefmu slānās atwer žilwezei debesu wahrtus un leef sajūst deewigu swehtumu, kas žitadi naw sajūstams til pilnigi, tā peē muhtlas, peē dseefnam un dseefmu slānam. Jaukās dseefmās klaufootees, žilwelā katra majatā juhtu dšifšiteite eedegās un usleesmo gairščās leefmās, žilwels sajūht wairaf lihdžezitibas, wairaf jaukuma un daituma; tas pazetas no itdeenischkibas tā no duhnaina purwa krahščnā dahrsā, kur krahščnumš un daitums preeim smaiba, kas aihfen nejaukumu un naidu. Ne weli bahlisch tautas dseefmā par šawu dseedataju mahfinu šata:

„Dseedataju mahju demu
 Nildigam tauteescham.
 Grib tauteeris kildu zelt —
 Staigā mahša dseedadama.“

Arī slumiba un randuliba ar dseefmam aihfenama, jo dseedataja seltene šata:

„Es bij' leela dseedataja,
 Man' eedewa raudulam,
 Es ar šawu dseedaschanu
 Randuliti smihdinoju.“

Rā lai tagad, wairaf peē isglichtibas tituschī, lai nezeenam slāstas, waronigās dseefmas, tad jau seneē neišglichtotee Latweeschī dseefmu augsto waru un daitumu tā

seenija! Jš daudšām tautas dseefmam mums spihd un dšifšiti pretim augsta morale (titumiba) tā slihpētš dimants, tad aikal dšita lihdžjuhtiba ar nospeesteem wahrdšinateem un wajateem, neleetibas un netillibas nijinaščana, kas tehrepta gluddš, aprahtigōš wahrdšds. Wezee Latweeschī itim wifu dšiwī tehrepa dšifšjuhtigās dseefmās, dseefmu slānās tee isteiza wifu lo domaja, lo šajuta, lo wehlejšs, pehž la zentās; jautrās dseefmu slānās ir bijuščas winu augstafais baudijums — tilai (tā Kuselis dseeb):

„Latwjeem wehrģu swengē krihtot
 Suda jautrais dseefmu garš.“

un Latwju dseja dabuja wairaf sefru, sentimentalū šahpju weidu, kur Latwju tautas, nabaga wahrdšinatās bahrenites suhrais listens atspoguļojās; dseefmam, kas spēhku un waru isleiza, bija janosuhd, tā tā naw neweena garala dseedajuma par Latwju spēhžigām uswaram un waromū darbeem usglabajees, tilai ihsafas dseefminas par kara uswaram, italtumu un lepnumu usglabajušās, tā:

„Es pašinu šaw' bahlinu
 Kara widū lihgjojot:
 Peēji puščēi zepurē,
 Seičas swaigšnes sobinā.
 No zepures gairma ausa,
 No šobina šaule lehza;
 No lumela eemaulteem
 Mehneņija ritinaja.“

un daudš žitas šchim lihdžigās, bet leelākā dala tomehr ir sentimentalas, toi šehēlas, tā širds eerihjšas un druhmas šehēlabu juhtas nospeesh garu, eedomajotees, žil wahrdšinatāi newajadšejī buht tāi tautai, kas til asarainas šehras dseefmās šajeteja? Jautras un waronigās dseefmas war pluhši tilai iš brignās nenospeestas kruhts, kur walda brijwiba, kur nenomahž; warmahžiba, kur nenospeesh pahreilas raishes; tur tad ar' war atšlanet dseefmas debeschēigā jaukumā. Jš tā wehstrainās leetus deenās tilai pa ihsam brijhtinam šaule paspihd, tā ir Latwjeem wehrdšibas laikmetā pa ihsam laizinam laipnaki brijhtini

bijušči, kur joutrām un spēhžigām dseefminam wareja atkal peegreestees un beshehdigi šajit:

„Neweens mani aihrunaja,
 Neweens mani aihdseedaja
 Man' mahmina šchuhpojūšī
 Laštigalas šchuhpulli.“

Jautra muhšča dšihwotaja dseefmina leelas ari buht:

„Dseedot dšimu, dseedot augu,
 Dseedot muhšču nodšihwoju;
 Dseedot nahwi eeraudšiju
 Paradišes dahrsinā.“

Jaukai brijwibas šaulei usleģot un atspihdot, ari eera- bās peē Latwjeem aikal jautrais dseefmu garš, kas katru šajilda un eeliģģimo preešč tā labala, augstafa un daitafa. Latweeschī arweenu wairaf un wairaf pulšejās peē jautrām dseefmu slānam. Dseedaschana leelā mehtrā weeno Latweeschus, tās deht tee neš dahšus upurus, lai tilai šafneegtu jauko baudijumu dseefmu slānās isteikt šawas juhtas, dseefmu slānās dšifdet un tām lihdšī pageltees par itdeenischkibu kahdā žitā labafā pasaulē. Dseedaschana, jaukās dseefmu slānās ari žilwelam teescham ir augstš un šauks baudijums, peē tam swehtš un newainigs, nekaitigs baudijums, kas žilwelus wis nešabojā, tā dahči žiti baudijumi, bet latrā šinā tos padara labalus un kreetnalus, daitjuhtigalus. Un kad nu žilwelam kahdu baudijumu wājaga, lai ta garu atspirdšinatū, kahēht tad lai winsch nebauditu šcho wisnewainigalo baudijumu? Mums jaruhpejas jo, nopsetni par to, ka nešabojam šcho jauko baudijumu, ka Latweeschī nenahhtu til špaidigšs, druhmšs apitahkšs, ka jautrajam dseefmu garam buhtu aikal no muhšu widus jaišjuhd — tahēht ar' mums jastrahdā toi nopsetni žitš darhšs, kas war muhš peē turibas — un tahdi peē mums jautro dseefmu garu usurcet un muhš tahlak un tahlak isglichtōt wišā labā.

Tagad jau pa žeturto reift Latweeschī rikhojas us wispahrejem dseedaschanas swehtkeem, kas katru Latweeti šajuhšmina. Us dseedaschanas swehtkeem rikhojas pa malu malam Latwijā, us dseedaschanas swehtkeem ari šataifas

Daščadi raksti.

Par Schweiziju.*)

No G. M.)

I.

Schweizija ir weena no wismafalam walstim Eiropā. Wina naw ne til teela, tā Widsemes gubernā. Jaur šawu dabu Schweizija toti atščkiras no žitām šewēm. Wifa wina ir aplahta ar augstajeem Alpu kalneem. Tur nemas naw lihosenu weetu, tā peē mums. Kur weens katns beidšas, tur aif ta jau šahlas otrš, un šarp wineem atrodas tilai šchaura eeleja. Kas šchōš kalnus naw redšejis, tas ari nemas newar eedomatees, kahdi wini isšlataš, jo muhšu kalni, šalihdšinajot ar Schweizijas kalneem, ir pawifam neezigi, isšlataš tilai tā masi pakalnini. Jš Schweizijā tahdas weetas, no šurām šlaidrā laikā toti tahtu war pahredšēt wifu aplahrtini. Tad ir redšamas neslaitamos kalnu galotnēs. Ja leelā pasaulēs juhrā (oceanā) waretu šajetees weršim augsti wifni un ja šcheē mifšģee wifni tad, tilko šajehluščees, waretu us reifu šafalt, tad tee atgahdinatu Schweizijas kalnus.

Dašči no Schweizijas kalneem pazetas weršis 3, 4 wirs šemes, šlaitot no juheas špoguta, šaifni us augšču. Kur ween pašlatees, wisaplahrt šche warenee mifšči šteepjas pašchōš mahšonds eelščā, pat daudš augstaku par mahšoneem. Mahšoni naw nelas wairaf tā migla. Ja lahpi wehl augstaku, tad mahšoni jau atrodas šem lahjam un aplahj šemi. Nereti atgadas, ka apatščā rihš pehrtōns, šchandas šibeni un leetus gahščas tā špaineem, bet augščā, tew aptahrt, ir jauks laifs un spihd šaule.

Bet šewifščē eemehrojami tee augstalee kalni jaur to, ka wimu galotnēs ir aplahrtas ar šneegu, tā ar baltām žepurem. Šchis šneegš nenokuhst ari pa wafaru, tad

apatščā eelejšs daudšreis walda gandrihš nepanesams karšums.

Te nu želtos jautajums: jaur ko gan tas isšklaidrojas, ka kalnu galotnēs, kas šaifču atrodas tuwal šitai šaulitei, nelā dšitās eelejšs, gairš tomehr ir daudš wehšals, nelā apatščā? Waj nebuhtu turpreti jadomā, ka jo augstak mehš pa kalna šahneem lahššim šaulei prei, jo wairaf mehš šajutifim winaš šturu šiltumu? — Šchi pahrdhiba isšklaidrojas jaur to, ka šaules štari isēet jaur gairā lahrtam, tās gandrihš nemas neshāšididami. Leelākā dala šiltuma nonahht lihdš pašchāi šemei. Tā tad šaule wispirms šajilda šemes wirtsušt un tilai šeme tad atkal šajilda gairju.

No ta nu buhš šaprotams, ka tās gairā lahrtas, kas glušči peeduras šitai šemei šahht, dabūs wiswairaf šiltuma, un no winām aikal šaiflis nahšloščās augstafās lahrtas u. t. j. pr. Tā tad gairš neshāšit wis no šaules štareem, bet no šemes, ko eepreešč šajildijūš šaule. Šaifam šaules štari eet žauri tāpat tā šitlam, to gandrihš nemas neshāšididomi. Loga ruhte arweenu ir wehšala, nelā loga šleegšnīs. Ja noteek šitla gabalu us šleegšni, tad wirtsch no ta ari šaifst. Daščureis šemā, tad šlaidra debēšs, no junteem pil pašafas, bet gairš ir aukstš. Šaule gan spēhja šajildit juntu, bet gairju ne. Šaifa šugotaji pahšleezinajušchēš, ka augščā aif mahšoneem, kur gan arweenu šposchi spihd šaule, gairš tomehr ari wafarā ir aukstš. Waj gan daudšjeem nahht pahšā, ka ari šeena laikā, wisšaršitā šaules deenā, augstu, augstu wirs galwam ir toi aukstš laifs? No ta nu šapraifšim, tahēht us augšteem kalneem ir til aukstš gairš, ka šneegš tur žauru gabu nenokuhst, un tahēht tur naw eespehšjams dšihwot. Tai pašchā laikā, kad apatščā, eelejšs, pšauj lobibu un šalasa wihnogās, kalnu galotnēs nahht šneegi, kauž puteni.

Štarp kalneem šchur tur eelejšs atrodas ešari, til klūš un škaišti šili, tā debēšs šlaidrā laikā. Šchajōš ešards, tā špoguli, atspihd aptahrt rinkt šapušģejušchēš kalni ar šaweem meščeeem, klīnšču rageem un ašumeem un šneegbaltām galotneem.

Jš leela šarpiba štarp to, kas aug lihdšēnās weetas un

te. Ja nemam peem. Deenwidus škreemijas štepes, žil pašchi un lihdšeni tās ispleščas wisaplahrt, tā tā no weenmuhšibas ašis noguršt štatotees. Brauz weenu deenu, otu, — wisaplahrt arweenu ta pati štepe, tas pašs klīmats, tee pašchi augi. Tai nu gon muhšu dšimtenē nelur naw atrodamas štepes, tad tomehr daba ar šaweem augeem un dšihwneeleem ir wiššs apgabalds gandrihš weenada. Pawifam žitadi tas ir Schweizijā: us masa šemes gabalina te šajstapš gan kalnus, gan eelejšs, gan ešarus un šakas pšawas, gan muhšchigūs šneegūs; ihsī šalot, to wisleelako daščadibu.

Klīmats ari te mainas us katra šota: jo augstaku tu lahpi kalnšs, jo aukstaku atradišī klīmatu — gairju, un ar klīmata mainišchanos mainas ari augi.

Apatščā, eelejšs, peē kalna lahjam, ir wisšlakti. Te wifue ir redšami lauki un wihna dahrsi, wifur bagatš un šwaigš šatums. Wif teem nahht mešči, papreešču lapu šoti: lagšdi, lahšaniju šoti, gobas, ošoli. Jo augstaku kalnā, jo dšestrals paleek klīmats, un lapu šoku weetu eenem šturu šoti. Šchis naw weefšihģiģš apgabals. Klīnitis te no wecnas weetas apauguščas ar eglem, pree- dem un žeedreem.

Wehl augstak pašuhd mešči un eesahšas ganibas, ap- auguščas ar garu mihtstu šahli. Te wehl us katra šota redš šatumus un šlāistas pules, no šurām dahšas ari šeed peē mums pawafarā un wafarā. Peē klīnšču štah- wumeem ir šchur tur redšamas gairščartanas pules — Alpu rošes. Jš weetas, kur winaš aug no weenas wee- tas, tā peē mums wirtschi.

Wehl žeturtdatu štundas gahjeens, un eesahšas šneega walšas.

Preešč uslahpščanas us Schweizijas kalnu, wideja augstuma, paect 10, 12 štundaš. Pa šchim 10 štundam war dabut redšēt wafaru, pawafaru un šeeemu. Šlaidrā laikā kalni ir redšami, tā us delnas. Tad war redšēt, ka wini tā plašām šostam ir apnemti papreešču ar lapu šokeem, tad augstak ar šunščo šturu šoku šostu, wehl augstak ar šakām ganibam. Augstak par ganibam atro- das druhmās, šailās klīnitis un spihd šneegi.

*) Šchāi rakšā ešmu isšetojis ari šelofchus rakšus: A. C. — чъ и E. P. — ой „Швейцарія“, K. Рубинъ „О грозныхъ и великихъ явленіяхъ природы“, И. В. Грубе. „Geographische Charakterbilder“, Dr. P. Schwabn, „Die Erscheinungen der Gletscherwelt.“
 **) Auteurs isgahjuščā wafarā Schweiziju apšetoja. Deb.

un kahjas aun Latveeschi, kas dšihwo plasča Gelfā-
Kreemijā, us dšeedaššanas svehtkeem domā pat Latveeschi
tahšā Amerikā — kad waretu nobroult sawā dšintēnē, lai
Klaustros jauko tautas dšeesnu meldijas. Lai zil labi
ari tur kuraš tahšā svehtatnē buhtu eedšihwojees, waj
nu tas buhtu seemešs, tur sawi jaukumi un labumi, waj
deenwidde, tur muhscham mihtigees saules stari miškrašč-
nakos stahdus un puķes semei iswilina — tomehr dšeeda-
ščanas svehtki Latveeschus well us dšinteni, itin tā An-
drejs Pumpurs sawā dšeesminā sata:

„Gan ar' tur ir loščas lejas,
Leelas upes burbuļi,
Bet tur nezeht Jāhnu meijas,
Latwiški tur nelihgo.“

Dšeedaščanas svehtku tumoščanās titlab turwō tā tahšo
Latveeschu firdis pilda ar falbi un maigi swinīgām juh-
tam, Latveeschi dšeedaščanas svehtkōs sajuht wišwairaf
fawas tautas jeb nazijas mihtēstibu, pašchopšina un preeš
teem pamostas, it tā no pahrdabigeem spehkeem neiti, tee
juhtas pajelti tihrōs debēšs dšidrumōs, tur pafaulēs
ruhpu un eenaida nepašihst un tur walda pilniga sašana
un svehta mihtēstiba. Kadeht lai scho sajušmināščanos
pee dšeesnu sķanam neattaujām? Dšeesnu sķanas muhs
ne-ēščuhpo wis til ween reibinoschā jaukumu baudiščanā,
bet tās ari war skubināt un eejuhšminat us sewiščki kreet-
neem darbeem; ir tairchu dšeesmas un dšeesnu sķanas,
kam sewiščki leela wara, kas stipri weizinajusčas ne-
kreetno kaunumu isnihtēščanu un atnesuščas zilwejei
daudš svehtikas. Kadeht tad ari Latveeschi kopojotees
tahdōs leelōs dšichēnōs tautas svehtkōs newar tikt eejuhš-
minati us kreetneem, zilwejei aplaimojōščeeem kopejeem dar-
beem? Katram jaluhšo sķee svehtki zil eespehjamš weiz-
inat, ka tze jo labi un jauki isdotos, ka peedališčanās
buhtu jo leela, ta masaf buhtu to bahra behrnu, kurēem
nelabwehligēes materielees lihdselki neattauj peedatitees,
par wišām leetam mums jaruhpejas, ka dšeedaščanas svehtki
neprašitu daudš naudas lihdselku un la svehtku apmekle-
taji neašeteu noguruščki titai ar jaukām baudišumu at-
minam — bet la tee ari buhtu dabujuščki spehtu pah-
waret kaweklus, firšnigu ženschanōs us kreetneem kopdar-
beem, kas labo materiele stahwotli, kas isglahsto un weeno,
kas nolihdšina plaišmas un saista wišus rošču saitem
firšnigā brahligā mihtēstibā.

Karišč Madagaskarā.

Karišč Madagaskarā eesahjees. Franziija jau eenehnuše
daščas apzeetinatas weetas juhrmalā. Leelas un ašinainas
kaujas sagaidamas nahšotnē. Lai gan naw jachānbas,
ta Franziija uswarā, tomehr tāpat naw lo sķaubaitees, ta
schi uswara buhs gēuhta un netik ween prašis daudš zilweku
dšihwibu, bet ari stipri ween peepalihdsēs tulkšot Franšču
walšis kati un kaitet Franziijas eedšihwotaju labklijibai,

wišmas tagadnē. Ewehrojot Madagaskaras sawa nošihni
un sagaidamo ašin isleeschānu, nebuhš neweetiā, ja pa-
sneehšam par Madagaskaru daščas tuwakas šinas, us turu
pamata, lašitajeem, tā zerams, buhs weeglaki safrašt
nahšoscho kauju un uswaru wehštis. Madagaskaras sala,
kuru no Afrikas atščkiv Mosambikas juhras lihziš, ir
weena no wisleelakām salam pafaulē. Par wimu titai
wehl leelakas Jaun-Ginejas un Borneo salas. Leeluma
finā Madagaskaras sala pat pahrspehji Franziiju, jo kamehr
Franziijai ir apmehram 525,000 kwadrat-werštis, tamehr
Madagaskarai apmehram 585,000 kwadrat-werštis. Ja
salihsšinam Madagaskaras salu leeluma finā ar Baltiju,
tab redšam, ka Madagaskara par Baltiju kahdas peejas
reifes un par Bidsemi reifes diwipadesmit leelaka. Mada-
gaskaras sala ir kahdas 1400 werštis gara un platakā
weetiā kahdas 530 werštis plata. Madagaskara, sewiščki
semes eescheenē, ir stipri kalnaina. Wišžaur salu no de.n
widēem us seemešeeem, wairaf austruma kraštmalas tumumā,
wellas augtis kalnu strehķis, kuršč salas widū, galwas
pilšehtas Tananaribas jeb Antananaribas tumumā aij-
sneehš apmehram 8500 pehdu leelu augstumu, tā tab ir
wairaf nekā 8 reifes augstaks par Bidseme augstako kalnu.
No tam waram nostahst tureenas kalnu leelumu. Tā tā
kalnu strehķis wellas žaur salu wairaf gar rihta krašteem,
kur wišč ari ihsti stahwu notriht, turpreti us reetruma
puši til pamafam, tad patš par sewi saprotams, ka upes
salā pa leelakai dafai tel no rihteem us wafareem. Daščas
ir pa dafai kugojamas, tā peemehram apm. 550 werštju
garā Jkopa, kura ište galwas pilšehtas Tananaribas
tumumā un eetel Majungas ošā. Jadomā, ka Franščki
raudšis isleetot Jkopaš upi nokuhšchanai us Tananaribu. —
Majunga ir weza Arabeeschu pilšehta, kurai tagad kahdi
5000 eedšihwotaji. Galwas pilšehtai Tananaribai esot
kahdi 100,000 eedšihwotaji. Tananariba pa leelakai dafai
gluščki bej jebkādām eelam un tās paščas, kuras wehl
ir, naw brugetas. Ehtas naw fataifitas tainās rindās,
bet kur nu kura, žita žaur žitu. Tananariba isklatas tā
ehtu publis. Sibenu wadu tur ir mihtigs daudšums un
tee tur nepezeeschami wajašigi. Pehžpusdeenās no
pulkš. 3 lihds pulkš. 12 natti pa laikam breesmigš pehr-
tona negašis; rihtōs turpreti laišs loti peemihligš, debēšs
nostahdrosjees un faulite it patihkami usfinaida. Apzeeti-
natai oštās pilšehtinai Tamatawei, kura atrobas salas
rihta puse, kahdi 15,000 eedšihwotaji. Madagaskaras sala
ir ihsti augliga. Protestantu mišionars Sibnee raksta sawā
1881. gadā isdotā grahmatinā par salas auglibu šefoški:
„Madagaskarā leela augu daščadiba un pahrpilniba. Ar
Eiropas kapitāla peepalihdsibu un leeprateju wadiba sķe
waretu leelā mehra isweščchanai rāščot gaudrihš wišus tropu
(karsto semes strehķu) augtus, un salas bagatibu leeliski
pawairot. Mihšu jau tagad deesgan leelā mehra iswed.
Kasejas rāščā, kura jau aifšneeguse eewešrojumu palah-

peenu, wehl arweenu gadu no gada peenemas. Lihds ar
kaseju waretu ari leelā mehra audset un eewahšt žuturu,
indigo, tabaku u. t. t. Ar laiku bej sķaubam der'gu un
dahrgu leetas koku tirdšneeziba leeliski usplauks. Mihtigōs
meščus tuwak ispehtot, droschi ween atradis daudš tird-
neezibai noderigu, wehl nepašihstamu koku.“ Šchimbrishcham
gan Madagaskaras tirdšneeziba wehl deesgan ne-eewešro-
jama, to leezina tas, ka pehž Franšču ašreetu ministra
Anatō finam 1893. gada pirmajā puse pawišam Mada-
gaskarā eewestas daščadas prezes tit par kahdeem 2 mil-
joneem franku (1 frants = apm. 38 kap.) un isweštas par
kahdeem 3 miljoneem franku. Tā tab wišs tirdšneezibas
apgrošijums bijis titai 5 milj. franku leels. — Madaga-
skaru apdšihwo pawišam kahdi 4 lihds 6 milj. eedšihwotaji,
pa leelakai dafai Malaji, tab wehl Indeeschi, Arabeeschi
un Negeri. Galwenatā un waldoščā žilts ir Howaš,
kuri dšihwo wairaf salas widū un rihta puse. Bej Ho-
waseem wehl peeminami Baraš, Bešhimejarafi un Saka-
lawi. Saalawi, pabalšiti no Franščeeem, eespehjuschi us-
turet un opjargat sawu neatkaribu un paštahwibu. —
Franščki jau kopšč gadu fimeeem wairaf reifes mehgi-
najuščki Madagaskaras salu eeneem un tur nodibinat sawu
naru, bet weenumehr panahšumi naw bijuščki nekahdi
leele. Tā peemehram jau Franšču karalis Ludwikis XIII.
us Riščelē (Richelieu) usmud'najumu 1642. gadā Mada-
gaskaru isfludinaja par Franšču peederumu — prowinci,
bet ar isfludinajumu ar' pestika, panahšumi nodibinat
Franšču swaru Madagaskarā, bija masi. Ari Angļeem
labaki neweizās. Redšedami, ka ne-eet nemas til weegli
ar salas eeguščanu, Angli briedot apmeerinajās ar to,
aifšchērschot Franšču solus Madagaskarā un aiflawet
salas eeneemšanu žaur Franščeeem. Šchini noluhkā tab
Angli ar' 1820. gadā Howašu wirtsaiti ašina par karali,
pee kam tam lika nomanit, ka winam par sawu
neattaribu japateizas weenigi Angļi, us turas sķeštastin
un šepenu pabalšitu pret Franščeeem tas warot alāšč pa-
lautees. Franščki turpreti atkal noslehdja kahdu lihgumu
ar Saalaweem, kuras tee pahrsahja. Kad nu 1882. gadā
Howaš raudšija Saalawus sew padarit par apāščneekēem
— kalpeem, tad tee (Howaš) fanahja atkahlā kildā ar
Franziiju un jušās peespeesti 1885. gadā Franziiju atšihst par
salas pahrraugu un aifšargu un tai atdot daščas frarigas
weetas juhrmalā; tā tab Madagaskara nahja sem Franšču
aifšardšibas. Bet ari Angli nesnauda, Tee wišwifadi
raudšija kaitet Franziijai, gan wišwifadi kurinadami eenaidu
starp Howaseem un Franščeeem, gan ari Howašus apgah-
dadami ar kara eerošchēem un eemahžidami kara mahšlā,
lai tee wajašibas briedi Franščeeem waretu saģahdat
leelas nepatihščanas.

Senais pret Franščeeem weenumehr peenehmās. Par
wina neišihščchanu ruhpejas Angli, kuri Howašus pa-
stahwigi droschinaja un tajōs attihštija eedomības un pašch-

Ir gan skaiti sķee kalni, til skaiti, ka no wišām pa-
faules malam te katru gadu sabrauz daudš zilweku, pa-
preezatees par wimu skaitumu.

Bet zilwekom te naw weegla dšihwe. Naw weegli
winam te fapełnit maifi: daudš breesmu winam ar' nes
sķee kalni.

Daščreif wafarā, kad saule stipri šilda, sneegi us kalnu
galotnem saht aštri kust. Pehž neišga laika no kalneem
gahščas semē dšichenas upes. Winam naw weetas, tur
swabadi tezet: us katra šola ir žetā kimitis un klinšču
gabali. Tadeht winas ari til neganti lehlā, wišžauri
baltaš no putam. Sawds neslaidrōs wišds winas nes
lihds semi, alminus, weselus kolus. Mihbeeni, trošnis un
dimdeščana no uhdens un krihtōščeeem almineem aifšam
wišopkahrē eesējas un fažet eedšihwotajeem baltes. Wiš
štreem ar lahštām un kahrtim, puhledamees tā nebuht
aifšihst uhdenam žeku. Bet katreif tas wis neišdodas,
un beščki kalnu upites pahrpilhdina laukus un wišna
kalnus. Pehž nedaudšam štundam uhdens atkal notel —
un tur, kur preešč tam atradās bagati lauti, guf almenu
un šmilšču kaudses, jo uhdens ir nostalojis un aifnešis
wišu wirtsjeo semes kahrtu waj ari apkrahwis to ar šmil-
tim un almineem.

Wehl wairaf nelaimēs Šchweizeescheem atnes sneegu
gahšeeni — lawinas. Kalnu galotnēs, tā jau mineis,
sneegi nekuhst. Bet ja wiš sneegi, kas nonahst no mah-
toneem, paliktu turpat augščā kalna galotnē, tad katru
gadu kalnam buhtu jatop tā ap 5 ašm augstakom. Bet
sneegi tur augščā nepaleek. Arweem wairaf un wairaf
sahradamees, wini mihtigeem gabaleem karajas no klintim
seme. Te uspuhšč wehjinšč waj paštreem gavam sašis,
un wifa sķi guba atraujas no sawas weetas walā un
gahščas us leju. Papreeshču sneegi šlihd lešnam, ar
neleelu trošni. Bet kaudje top arweem leelaka un leelaka
un šihdeščana arweem šigigala un šigigala, tā tā peh-
digi wišs mihtiskais blaščis neaprakstamā aštrumā un ar
breesmigu trošni dodas us leju, it tā pa gaisu lehdams
pahri bešdibeneem un klintim. Wišu, kas tai gadas žetā,
lawina waj nu apber, waj satwer un aifnes lihds. Wina
sagrahšj zilwekus, lopus, kolus, sabragā waj aprok mah-
jas. Redšedami lawinu gahščotees, zilweki un kustiņi

dodas us sašneem projam, žil ween spehji. Žaur sawu
bešgaligi aštro gahščanos lawina daščreif fožet brees-
migu weesuli. Kolus, kas tam gadas žetā, tas tā slaužit
noslawka, isahrda ehlas u. t. j. p.

Teel stahšitš, ka Alpdš reis, lawinai krihtot, sažehlees
tahds weesulis, kas sadragajis dširnawas un aifweebis
sahnišķi projam dširnamu alminus. Weesulam us peh-
dam palat nahl pati lawina. Gadus 50 atpaka leela
lawina usgahšusees tairni meščam wiršū, nolausdama
15,000 preešču. Masaku lawinu pehdas fastopamas
Šchweizijā toti beeschki.

Reif Šchweizijā (gadus 150 atpaka) bija sķahds
atgadijeens. Eesējā pee kalna opāščas atradās neleela
jauka Pieras sahdscha. Sahdschas mala dšihwoja kahds
semeeks Ganšs ar sawu jaunō seemu un maso behtu.
Reif winam bija jaet us kalneem baltes laist. Watarā,
atwadijees no seemas, Ganšs demās žetā. Bet wišč
warbuht bija nogahjis titai kahdu pusweriti, kad sew aif
muguras isdširdeja breesmigu trošni. Wišč krišdam,
klupdas metās atpaka us sahdschu, lai gan newareja
saprast, kas bija notijis. Te no mahšoneem paspihdeja
mehnešis ahrā un Ganšs eeraudšija baltus sneega pakal-
nus tai weetiā, kur bija atradušees sahdscha. Wišč
sahla mellet sawu buhdinu, bet no tās wairš nebija ne
wehtis. Wairu pahrneemš, wišč aifštrehja us kaiminu
sahdschu pehž palihga.

Otrā rihtā saštrehja kaimini ar lahštām un sahla ap-
behtros rakt laukā. Bet tā lai atrod to weetu, kur nelai-
migees žeešč nahwes isbailes? Un weenu atrotot war
otram usbeht wehl wairaf sneega wiršū. Isglahštee
stahštija, ka wini wišu laiku dširdejuščki augščā rozeju
balšis, dširdejuščki, ka reišam tee raktuščki wineem pawišam
tumū klahst, bet tad atkal aifgahjuščki tahkal projam.
Razeji augščā nebija waresjuščki sadširdet wimu ismišušchos
baitu kreedseenus pehž palihga. Ganšs raubadams kuhšja
razejus, lai tee pasteigtos ar raktšanu, lai gan jau tā
wiši stahhdaja, lo ween wareja, lai isglahbtu apbehtros.
Pehdigi, desmitā deenā, Ganšm isdewās atrast sawas
buhdimas škuršeni. Wišč peelika auiš un sadširdeja
apāščā wahjas balšis. Pa škuršeni wišč nolaidās
seme un, sew par brijunumu un neišakumu preeču, atrada

seemu un behrnu dšihwus un weselus. Pehž pirmēem
atkalredšēchanās preekeem seewa winam isstohštija wišu,
kas ar wineem bija notijis. „Deenā nostahhdajuščees,
mehs žeeiti eemigām un pat nedširdejam lawinas kriščanu.
Mihš mehš brijnojamees, ka til ilgi neauša gaisma. Es
mehginoju atwehrt durwis, bet tās negahja walā. Tad
ees aifbedšinaju špiščku un eeraudšiju, ka logeem bija
ineegi preeščā. Tad til wehl mehš safratām, kahdā
stahwotli nu atradamees. Žil mehš ari nebehdajamees,
nekā nespehjam paški sew palihdsētees un bijām peespeesti
gaidit, kas notiks tahlat. Par laimi kopā ar mums bija
ari apbehrta kafa, un preeščnamā bija saliktš seens.
Ja nebuhtu bijis lasas, mehš buhtu nomiruschi badā.“

Wairaf tā 60 žilweku toreif isdewās isglahbt, bet
tomehr kahds 100 aifgabja bojā. Daščas mahjas bija
pawišom sabrogatas, žitas titai nogruhšas no weetas un
apbehtas sneegeem. Žisohitās sahdschas eedšihwotaji tab
ruhkti noschēloja, ka bija nožirtuščki meščus, kas auga
augščpus wimu sahdschas. Mehski pa kalnu sašneem aif-
tura lawinu kriščanu, kaut ari ne itreis.

Tagad Šchweizijā reti usnahl tahdi leeli nelaimēs at-
gadijumi, jo Šchweizeeschi mahl isfargatees no teem.
Wini arweem jau šin tās weetas, kur beščki kriht lawi-
nas. Tur wini pa kalnu sašneem sakrauj leelas alminu
sehtas un eest meetus, lai sneegi nemas nedabutu eesahst
šlihdet.

**Mikrobi draud ari kahršču spehles pree-
kus isnihžinat.**

Mikrobi ir toti masini, neapbrunotām azim (bej wairo-
ščanas glahšes) nesaredšami dšihwneezini, kuri ir daudšam
(špigām) šlimbam par žehloni. Sķee masee neezigee
radijumi, kuri ilgadus fimeem tuhšošcheem žilweku aif-
raida us wimu pafauli, tomehr ir toti daudšedadi — da-
ščabi. Sinama mikrobu suga isžet til sinamu šlimbu,
lihdsigi tā no rubeem isaug til rudš, no meescheem mee-
ški u. t. t.

Ewešrojamois Franšču šinib wihš Dr. Rapens nu
ispehtidams spehlejamas kahrtis Mantēs pilšehtas šlimnižā
(kur atradās dilona šlimneeki) atradis, ka us tam (kahrtim)
us weenas kwadratžollas atraduščees 18,480 šlimbu ra-

Tas ir taisnība, ka viņš saimnieki un gahjeji nav tahdi. Bet tā tāl nu ar' gan nāw, ka weeni, t. i., ka labi saimnieki skaitami pee pirtskeem. Pehz D. lga domam ar gahjeem tas esot gluschi otradi, t. i., ka silito ir mams, bet labo daudsums. Pee mums tas nebuht tā nāw. Mehš waram isbalit taisni us pusem, tā saimniekus, tā ari gahjejus, weena puse — labo, otra — silito. Ne katrs saimnieks sūhdsas par kuhireem gahjeem. Par wiseem jau ari nāw to sūhdjetees.

Waj saimnieka gribai pee darba daudsuma noteikšanas labdas finomas robeschas? Tur jaatbild „ja“, ka ir gan sawas robeschas un newis tā D. lgs tur atbild „ne“. Kā tad latram saimniekam ir sinams, zil winam ir wajadšigs saines? Tifai weenigi no tam winšch sina, ka noswer sawus darbus. Tas nāw nekohds saimnieks, kom nāw sawa robescha pee darbeem. Peemehrs: Saimniekam ir nopkauts labi daudš seena. Pehz wisa war notikt, ka us preelšchdeenam buhs leetus. Nu saimnieks samellē algadšchus un sakasch seenu. Kapehž tad winam wajadšija nemt algadšchus? Weenigi tapehž, ka sinaja sawu darbu, tā ari zil strahdneeku ir wajadšigs, lai to wadaritu. Tāpat tas ir ar ziteem darbeem. Kas tas par saimnieku, kas nepasifst sawas saines dabu un sawa gahjeja spehkus? Kap. hž tad weens un tas pats saimnieks nedod wiseem kalpeem weenadu algu? Weenam dod par gadu 50 rbf., otram 70 rbf. un trešcham 80 rbf. Kas tad nu ta ir par taisnibu, weenam dot 30 rbf. wairak, nekā otram? Weenigi tapehž, ka tas ir spehžgale un ismanigaks. Bet, kad nu buhs pee darbeem jarihfo, waj saimnieks tad nesinās, pee kahda darba kuro lik, kur wajadšijs spehžigaka, kur ismanigaka un kur wadēs isfitt ar masal spehžigu u. t. t.? Tā tad redšam, ka saimnieks atfifst gan gahjeja spehkus un dabu. Un neweens prahtigs saimnieks neprahis wairak no sawa deenastneeka, nekā tas spehž.

Ja jau deenastneeks daris labako sawam saimniekam, tad jau winšch saimniekam ari buhs labš. Ja jau saimniekam war apnikt saines pallasiba un palikt preelšch tās nelainps, tad jau ari saimie war apnikt saimnieka laipniba un tee war palikt laifsi. Tas ir tāpat weenlshdsigi pee abeseem.

Tā tad newis til saimnieki tee wainige. Ja deenastneeki — sagli, tad tee pelna ari pahmetošchu skatu un pat israhdbichanu no mahjas, jo no mahjas sagleem ir grehti isfargatees. Kuršch deenastneeks buhs kreerš zilwels, us ta ari neweens pahmetošchi, greifi nekstifsees.

Daschš kalps esot gudraks par sawu saimnieku. Tas ir gluschi vareisi. Tapehž ari katrs prahtigs saimnieks pahspreešch ar wiseem kopā, ko nu daris, tā buhtu labat, waj tā, waj tā. Un nu gudrais kalps war isfajit ari sawas domas. Ne wiš saimnieki grib, ka teel pahrahdatš wairak un silitak, bet gan labat, kaut ari masa'.

Ja, ehshdoshana saimie, ta ir smariga leeta saimniegiba. Paruna saka: „Kā sumi barof, tā tas tew klautis.“ Silita ehshdoshana beeschi ween ir par eemeslu eenaidam saimie ar saimnieku. Tahdeem saimniekeem deesgan grehti pat ij saimi saderet.

Wehl reis D. lgs atfahrto, ka labu saimnieku, Deewam schehl, masalā dala. Ne, teifim, ka us puštem, tihpat daudš labu saimnieku, tā ari kalpu un tilpat daudš ari silitu.

No Ahdascheem.

Muhsu jaunajā pagastnamā. Dirs Seemas swebstās, 26. dezembri 1894. g. israhdbija Rudolfa Bloumana lugu „Dunois gars.“ Lugas satura jau wispahrigi pasifstams. Kopspehe noriteja peeteekoschi glubi. Usiniba teatra israhdbitajeem, silts palbers it wiseem teatra weizinatojeem! Teatris bija labi opmekleis. Zerams, ka us preelšchu, jauneem spehkeem eestrahdojotees, teatris eeguhs wehl wairak publikas labpatifschanu. Renoguršim til kreetnš darbšs un panahktumi buhs weenuwehr labi. Nu tad jaunais gads, nahž, muhsu eewehrojams dšjemezes Apasijas wahredeem runajot

„Kā brunois wihrs nahž bahrgā seja

Muhs west us dšhwes zihnineem!

„Dod kruhtis nebedšamu spehku

Mums jaunus dšhwes mehrkus spront,

Un spehku atkal, trihskahrt spehku,

Ko tumšas wafnus, muhrus grauft.“

Stabnrags.

Behrsones Labd. beedr. naigi ween rihfojas. Kur daršs, tur ar' darba sēlas — augli. 26. dezembri 1894. g. minētā beedriba ar labām sēlmem Grasdones muišchā israhdbija behdu lugu „Nauda“. Publiska bija eeradusees leelā skaitā. Masās telpas bija stahwgruhdam pilnas. Akteeri, eewehrojot lauku apstahktus, sawu usbewumu ispidbija pilnigi peeteekoschi. Swaigšnes jeb Triju kungu deenā, 6. janwari, Labd. beedr. S. mahjās isfihštos jautojumu isfahdbroshanas wakarū. Labas sēlmes beedribai schai gadā tautas druwā strahdbajot!

Uš. Dwinškā schodeen, 4. janwari, agrakais Laudonas skolotajs Peitana lgs ar kundš fwin retus swebhtus — „dimanta labšas“.

No Ziršas. Ziršas pagastā atrodas 4 „bodes“ — daschadu leetu pahredotawas. Deena — pagasta malā un 3

leelakās pašchā pagasta widū. Zenas wisās 3 bodes (pagasta widū, kuras wisās peeder J. lgu) „sajstrahmetas“ us augstakā palahpeena. Wari eet „kalnā“ waj „lejā“, montas tahdas pašchās un zenas wisur — augstas. Us wisām leetam new eewehrojumu procenti augstak, tā apstahrejtās bodes. Un kur tad masaku pirzeenu deht, wajadšibas brijdi aifsefi? japehrl ween tepat. Us jautajumu, kapehž til dahrgas zenas, pats prinzipals mehšot atfaisnotees: ja, man laalgo 2 komiji, katram 200 rbf., tā tad 400 rbf. man „jaušnem“. Tomehr tagad zaur muišchās pahrwaldneeka Felbaha lga nodomeem draud rastees konkurenze. Ja tad isdossees, tad preelšch mums buhs eewehrojams lobums: zaur bodneeku konkurenzi dabušan lehtaku un warbuht labaku prezi. Par tahda darba sēlmem war preezjetees. — Laikrakstus mehš lasam deesgan daudš, starp kureem „M. W.“ eenem pirmo weetu, jo teel lasišs tā ap 15 elf.; turpreti „Tehw.“ un „Latw. Awišchu“ no katras til wa 1 elf., („Latweešcha“ nāw new:ena) un zitu awišchu tā 5—10 elf. no katra. M. . . donu V. . . dis.

No Opekaina. Kadehl no sčhejeenes til reti teel sinots laikrakstšs? Waj tad no sčhejeenes un par sčhejeeneescheem nefas nāw sinojams, waj truhstl derigu sinotaju, tā daschš labš laikrakstu rokā nemot jautā. Nu, nu! ir mums ari sinotaji, bet til nelaine, ka wini newedroshinas sčhejeenes tannās eerashchās atkahrt un laba ko sinot deesgan mas. Ja sčhe kahds kaut ko derigu grib eerihlot, tad zil tur nāw partiju, zil mulktibu ziteem neweek eestahstis, lai til isfihlotajs „eekristu“! Ja nu ko par wineem rakstif, tad til dširdefi, ko wini par rakstifaju un ari par to redahjiju taitis, kas kahdu rakstu par teem klajā laiduš; pehž wini isfajijuma katra rakstifaja peenahktums esot til rakstif wisu labu; tāpat katras redahjijas peenahktums un gods buhtu tahdus rakstus newšnem, kur runa par kahdeem nebuht tannumeem; muhsejem „gaisma kosch azis.“ Bet tas neko nekait, lai kosch, jo kad isfodis tumšibu, tad tilai mehš eeradušim janku fauli uslezam! Tadeht kahdu majumu no sčhejeenes: Kreetas grahmatas un laikraksti, sčhe iglshibas neweji, teel lasifū toti mas un wehl masal tee teel glabati. Ja kahdam usizefi lasif sawu grahmatu, tad fini, ka ta buhs nosmuleta waj pat saplehsta; ir atgadijumi, kur ta pawisam neweek atdota. Mehmejs it weenaldšigi atbild: „nesinu kur palikuf.“ Laikraksti, kur nu kuras teel tuwal peenest, kur tad tee teel saburšim waj saplehstif, pat pasaudeti. Gan teizama leeta, ka teel tuwal peenest, jo katris newar stajija sawu eksemplaru sanemt, — bet tad ari wajadšetu wairak usglabat, lai ari laikraksta pastelletajam paliktu ko lasif. Nonemshanas weeta, ja laikrakstis ir saplehstis waj pasaudets, atbild: „Zušu awišes nāw aisuhtitas“ waj „tās ir zekā notlshbuschās“, turpreti, ja tās drušku eepleshšas waj aprahstitas, tad it omuligi saka: „Te behrni bija klahf tufschu un juhsu awiši drušku nopostijusch!“ Gan sčhis rindinas newšmeju us wiseem, bet daudš gan atrodas tahdu, kas sčho pahmetumu wehl bahrgaku pelnijušchi; ar to lai sčhoreis peeteel. — Nesinu waj zita draudšl ir til daudš biblioteku dibinats tā Opekaina; tāpat nesinu waj zitur tās til ahtri inihstl tā sčhe. Nāw wehl ne 15 gadu atpakal, kad sčhadās weetas bija eerihktas bibliotekas: Jaun-Roses pagasta skolā, Jaun-Laiženes Kantora un Majoru skolās, Marinkalna-Seemera Katinu skolā un Seemera muišchā preelšch muišchās saines. Tšhetras pirmās tifa dibinatas no beedru sameštās naudas, til pehdeja, ja nealojos, no Seemera dšimukunga meitas Sčhenijas. Sčhis bibliotekas, kas no beedru sameštās naudas tifa atwehrtas, brijt ween isnihta. . . Grahmatas, kas pirmās tifa pietas, lasot saplehja, jaunās klahf netika pirtas, tā tad pehž pahra gadeem nebija nekahdu lasifaju. Kur gan palika nauda, kas no nebeedreem tifa eenemta? Waj ta isbalita atkal starp beedreem? Zil man sinams par kahdu no sčham bibliotekam, tad ta politikuf bibliotekas waditaju rokā. — Tagad luhf atkal teel dibinatas skolas bibliotekas, pirmā preelšch kahda gada tifa atwehrtā draudšes skolā. Sčhai preelšchimei sēko Jaun-Roses un Opes pagastu skolotaji. Wef sčham wehl tihšot atwehrtā biblioteka Jaun-Laiženes Kalna muišchā; M. lgs to grib eerihlot preelšch sawa dšeedaschanas lora, tā dšeedataji to stahstija. Bet zeen. dibinataju kungeem wajadšija (pirms labi pahrdomat*) un eewehrot, kapehž newareja agrakās bibliotekas pastahwet un no sčham kshdam isfargatees un tad til eerihlot, lai nebuhtu par peedausifschanos ween, bet ari sčhejeeneescheem par swebhtibu. Teesturis.

Par Wallas aprinka prahwestu, tā „D. Ztg.“ sino, apstiprinats Trifates mahjotajs Karlis Schillings.

No Druweenas. Ari sčho seemu, tāpat tā ogra, kajās, turpinajas sčhejeenas muišchās mešchšs loku ziršchana un aifwechano us tuwako uhdens-zeku, us Gauju. Agratee sčhejeenas flaittee mešchi tagad ir gluschi reti palikufchi un nogahsto loku galotnes gut kruštam sčhehresam zita pahz zitu, tā lihbumā. Bet mešchu zirschana weetejeem saimniekeem sčhaidš plahnajšs laikšs ir par leelu swebhtibu. Wauka rakhojumu sēmo zenu deht dascham labam saimniekam rentes paradu deht sčhe jau buhtu

okšiona (uhtrupes) papirs pee durwim peefišš, ja newehtu zaur loku wechšanu no ahrpuses ko klahf peepelnit. Tā pehrnaja seemā ween loku tirgotajš sčhejeeneescheem ismaksajis ap 7000 rbf.

Drumeeneeschi jau no sen laikeem wisā apkaimē ir pasifstami tā labi grahmatneeki, kam prahtis nefas us grahmatu lasifschanu. Bet tilat sčehl, ka nekad nāw wehl bijis eespehjams sēw eerihlot biblioteku, par eemeslu tam alash bijis tas pats wiseem pasifstamais naudas bads. Talab, ja kahds kahdu jaunū, kreetnu grahmatu nopikt, tad ihšā laikā ta apzeto daudš mahju, pameelodama kahrigos lasifajus un klauftajus ar sawu patihlamo satura. Bibliotekas truhlumā sčhejeeneeschi sūhfo isfihdbjetees zaur laikraksteem, kuri teel deesgan leelā mehrā lasifū, jo te 79 saimnieku leelam pagastam peenahf ap 30 daschadu latwifku laikrakstu. Zil kahri sčhe ir awišchu lasifajū, to karaktišs (raksturos) wislabat sēkoshch aifrahdbijums. Nedetas laikraksti, kuri ar' wiswairak top lasifū, sčhe peenahf pa pasfu arween sēstdeenas nakti, tad swebhtdeenas rihids jau no pašcha agruma is mahjam sēidšas us pagasta namu pehž awisem, kuras mos stundās wisas isnemtas un us mahjam aifnestas. Sčhe jau tas buhtu kas ahefahrtigs, kad kahdam abonentam wina laikrakstis paliktu kahdu deenu gutot pagasta namā. Nu tad kopim jo projam sčho teizamo eerashchu, apshellešim atkal kreetnatos laikrakstus, smelšim is wineem sēw prahta gaismu, jo tee rubulishchi, ko par wineem isdosim, nebuhs walti tehreti. — s.

Urensburgā 1790. gadā maksajuse zutura mahzina 45 kop., mahzina kafejas 54 kop. un tabaka 50 kop. Ahrseemes prezes bijuschas toti dahrgas, kamehr pašchu rakhojumi toti lehti: ola maksajuse 1/4 kop. teisch 30 kop., maksas wēsums 5—10 kop. Tā wareja tad par weenu mahzinu zutura dabut lihds 10 wēsumeem maksas. Sirga deena tufse aprehkinata us 15 un kahjueka deena us 8 kop. Darba sirs maksajis 8—9 rbf. Wehl lehtaklas bijuschas loru zenas drušku agrak. 1695. gadā maksajis brauzamais sirs 2—3 rbf. Aramois mehrtis 2 rbf., gows 80 kop., aita 15 kop. 1701. gadā maksajis rubsu puhšs 35 kop. un linu pods 40 kop. — Wehl tagad tur daschās leetas jo lehtas, tā perm. isgahjuschā wofarā, kad Rigā swebhta mahzina 25—27 kop. maksaja, tur ta tilai 15—20 kop. maksaja. — s.

„Semkopis“, kuršch lihds sčhim isnahza Drawin-Drawneeka lga apghadiba, pahrgahjis Jelgowas Wulfaim-neežibas beedribas ihpahšumā. „Semkopja“ parauga numurs jau isnohjis. Tas muhs zaurmehrā apweerinaja. Semkopis maksā ar peesuhstifschanu par gadu 2 rbf. 80 kop. Daudš un kreetni strahdat, tad ari sēlmu newuhstis! . .

Saukas Dšeedaschanas beedriba Swaigšnes deenā, 6. janwari, swinēs sawas darbības eefahktuma swebhtus, tā jau paraste, ar gorigu un laizigu aktu, dšeedaschānu, teatri kur uswebis Purianu Klāwa „Deelungu pūdeenas“. Igu muhšchu, daudš kreemus darbus pahrahdat! Kur nopeetni darbi, tur ari kreetni panahktumi.

Leepajas Latweešchu Labdar. beedriba, tā mums sino, 25. dezembri ig. g. isfihktoja teatri, kur israhdbija Rudolfa Blaumana lugu „Dunois gars“, kura bija peemifuse seelu staitu publikas. Japreezajas, ka Leepajneeki tā prot zeenit nopeetnala satura lvgos.

No Dschuhsties. Rudeni lihds ar wiseem dabas jautumeem ari muhsu laulfaimneežibas beedribas spariba, tā leelas, aifgahjuse. Dinās mehnescha sapulžes bija eeradusches tilai lahdi 5 lihds 6 beedri, turpretim no beedribas preelšchneekem neweens. Pahgahjuschā mehnescha sapulžē gan bija eeradusches drušku wairak, bet tomehr par daudš mas beedru. Kur nu wiš, „zentige“ Dschuhstie-neeki? Gandrihš jashf tizet, ka wini slawas dšeejma ir bijuse tufschā. x.

No Salencekem. Buhtu jadomā, ka pehž dišchās beedribu mahjas leelajeem swebhtkeem, „Sateneeki“ kahdu laizimu meerigi atlahdbisees saldā atpuhtas snaudeenā. Bet tā tas nāw! Zaukās lolotās zeribas peepildijuschās. Pahscheem beedribu nams usfahfšs ar plashu sahli un peemehrotu shtatumi preelšch teatra israhdem, kas (sahles truhktums) bija weenigā peedausifschanas sčhim apgabalam gaismu nesofcheem isfihktojumeem, un tad wehl meerigi rolas turet klepi! — Tā neilgi pehž augšmineteem swebhtkeem, sept. m., bija nodomats atkal sarihlot laizigu konzeriu, peedalotees dascheem pasifstameem solo dšeedatajeem. Daschadi wifai dibinati eemesli peepieeda dšeedatajus (sewifschki dšeedatajas — gods tān!) asfajitees no dšeedaschanas konzertā. — Pa swebhtu laiku, tā dširdam, dšeedataji sawus gada swebhtus Swaigšnes deenā, 6. janwari 1895. g., kuplinaschot ar teatra israhdbi, kurai isredžeta kahda Abdolfa Larongšcha joku luga, Dr. Klaus. Pee sčhis israhdes peedatisees wizezeenitatee Sak. teatra spehki. Zeizamee spehki apšola kautko kreetnu. — Pa balles laiku tiks dšeešmas skandinatas, tiklas wihru fori, tā jankā. Dšeedataju ir saradees labi daudš; sneweegšes waj lihds 40. Soti noschelojani, ka pašchu dšeedataju starpā nāw daudš wairak firnibas, draudšibas. Kamdeht? Sčhe deetu ko wairak aifrahdbit, bet sčhoreis peetis ar to, ka zerešim us preelšchu ari sčho kshdu nowehrt. Mas-

* Jadomā, ka wini to ari buhs darifuschki.

lais un tam mums rodas grība. Sewišķi salta mehina isplūst no lohda, kuram deretu šķai finā buhī ištī par preelšhmi. — Jlg. ruden muhs wifai kromplauschi apzemoja. Wispirms ispaudās mehīš, ka M. K. mahju fainneekom panemti 2 firgi, uflauktas kēhtis, pee tom iffagti toli daudš dahrgu drehbju. Soudejuumi nēedšas apmehram lihds 800 rubl. — Wehlat arkal A. S. mahju fainneekam mehginats iwešt firgus. Scheit pats fainneeks zaur droschu waronigu istureschanos, isglahbis peis famu dšhwibu, tā ari famus lopus. Te arkal D. mahju fainneekam šchis un tas panemts. — No ugunegrehtem ešam pajargati. Schagarneets.

No Wlhdenes. Reiti kur zitur nabagi juties tā apgahdati ar wifu wajadfigako, tā šchejeenes pagasta. Weš kreenās apgahdības no pagasta puses, šchejeenes nabagi top jo bogatigā mehra apgahdati ari no scheit pastahwoščās „Nabagu beedribas“, kurai tai finā ištī leels nopelns. Scho beedribu preelšch wairat gadeem dibinaja šchejeenes knaseene Scharlotte Biewen, par kuras preelšchneezi wina wehl tagad ir. Par beedribas lozjetem ir no knaseenes isfrauditi dāšchi šcha pagasta fainneeki, kuras fauz por „nabagu lungeem“. Pehdejeem jāsina un jauslūhtu nabagi katram famā eedaliā eejirkti un par katra nobaga mantas šohwolli un wina lablshjibu jāsino beedribas preelšchneezi. Leelako daku nabagu apgahdāšchanas lihdsleku beedribai knaseene dod is famas labatas un zitus eeguhst tahdā zeta, ka pa gadu weenreii „nabagu lungi“ brauz aplohrt latrs pa jama eejirktu mahjam un lihds dāšchadas dahwanas preelšch „Nabagu beedribas“. Dahwanas top pošneegtas leelā mehra, gan naudā, labidā waj zītodā weidā. Schahdā zeta eeguhdās dahwanas isdala nabageem, lūhtojotees pehz wīnu nabadšības mehra, diweiš gadā. Seemas šwehtu watarā, kad štolas namā dedšina egliti, pehz štolenu apdahwinašchanas knaseene resp. „Nabagu beedriba“ apdahwina ari nabagus ar dāšchadāni bagatigām dahwanām. Weena parasta dahwana katru gadu Seemas šwehtu watarā te gata, preelšch kam nofauz leelu wehri, turu turpat štolas namā „nabagu lungi“ isdala nabageem lihdsīgās datās. Weš tam wehl katrs nabags dabū no knaseenes labu prahwu ptawas gabalu, kur ptaut seenu, malku un schagarus. Tā tā pogastam now famas nabagu mahjas, kur eeweetot nespehzīgatos, aptopjamos nabagus, tad tai finā knaseene arkal daudš ko lihds, turedama dāščus tohdus nabagus famā muiščā, kuri ir labā ašloščonā. Weš šcheem aprahditeem lihdslekiem nabagi dabū wehl labu grafi naudās, kura top famešta bāsnizā ešochās „nabagu lahdtēs“. — Wisu to eewehrojot teesčam jafaka, ka nabagu apgahdāšchanas finā Wlhdenes pogasts ber par preelšchhmi daudš ziteem pogasteem. Buhtu jamehlat, ka tahdai preelšchhmi sefotu daudš ziti pagasti lihds ar dšimēlungeem. Tad nedširdēs wis, tā tas tagad beelchi dšidams, nabagus waidam un raudam par famu grehtu šohwolli, neredšēs kļejojām aptahrt ar lulem pa ziteem pagasteem, tā tas šchur tur wehl noteel, lai gan tahda ubagoščana šingri ašleegta.

Par Jganu nedelas laikraksta „Diewika“ otro atbildošo redaktoru preses wirtsvalde apstiprinajuse J. Eilku. Kā finams, tad šcha kreenā laikraksta isdeweis un redaktors ir A. Grenzšteins, kuresch pasihstoms tā apdahwinats rakstneeks. Tagad parastās abi redaktori.

c) No zītām kreewiņas pusem.

Peterburgā Keisarišā Sinibu akadēmija 29. dezebri, tā „Wald. Wehlin.“ sino, noturejuse famu gada šapulzi, kuru ar Sawu klabibuhini pagodinājis ir Wina Maještate Keisars Nikolajs II., kahds gods sinibu akadēmijai jau kopsch ilgeem gadeem nebijis rījis parahdits. Ap pulsti. 1 eegahjis sehdes šahle Wina Maještate Keisars wešdams pee rotas Sinibu akadēmijas Augtā presidenta Boulatu Draudšeni Winas Keisarištu Augstibu Leelknafi Jelisawetu Mawriļewnu. Wineem sefojis Wina Keisarištā Augstiba Leelknafs Konstantins Konstantinowišchs, wizepresidents Maitows, sekretars Dubrowins. Šahle atradees ari labš staitis damu. — No ta dāščas muhsu beedribas un komitejas waretu daudš ko mahzitees.

Peterburgas Latweešču sawstarpeji palihdsības beedriba 29. dezebri Kononowa šahle isrihtojuse musikalisku dramatisču wataru. Ufwedumam sefojuse beja.

No Dwinškas uš Wīnu brauzot, tā awise „Post“ sino, tahdoi palkawneeka Petersona kšei otrās klases wagonā snauschot iffagti 75,000 rubl. škadra naudā un daudš dahrgu biljantu, kuri eekihlati par 15,000 rubl. kahdā Wīnas kishu kasē. No naudās ne wehst. Weš palkawneeka kšes wagonā wehl atradees iil labds smolki gehrbees kungs, kuresch, tā domā, ar meega jahtu palihdsību kundsi wiespirms eemidšinajis, tad apjadšis un wispehdigi ar naudā ašlaidēes uš Bruhšaju.

No Witebškas apgabala. „Mahjas Weesa“ lastitajus jau esmu schad tad eepasihstinajis ar Witebškas Latweeščeem, schoreis nu grību pastahstīt par sadšhwi Latweešču nometnēs — kolonijās. Apflatotees dāščas kolonijas, tā pawiršchi „no ahrpuses,“ uš pirmo flati-

jeenu, war teikt, apmehrinoschs flats, isleelas, it tā ne truhktu nelahdu materieli lihdsleku. War redset labas mahjas, pat kreetnus auglu dahrsus un eekoptus laukus, bet tumaku aplūhlojot jafaka, ka „ne wifs ir seltis, kas špihd“. Tā dāščas nometnes (kolonijas) semi pirtuščas jau kopsch 15—20 gadeem atpakal par 15 rubl. dešetinu un to tuhtliu ari nomakšajusčas, jeb tiil palituščas kahdu majumīnu bankai parādā, kas daudš gaddš weegli nomakšajams. Aplūhlojot nu pirtušchanas ilgunu, jafaka, ka eenahzeji Latweešči nereti ween turības finā gabjuschēi atpakal un newis uš preelšchu. Daudsi famus semes stuhriščus arkal pahrdewuschēi, jeb labaki fatot tee ir isputejuschēi no famas weetas, tadeht ka eekrituschēi parādās.

Dāščs warbuht jautās, kas tad ištī tahdai behdigai parahdibai par zehloni? Atbilde: zehlonis pa leelu leeladalai mellejams noschēlojamā „neweenprahstibā“ un negantās kildās. Leelatas muiščas pehrot Latweeščeem majurības deht jafawenojas 20 lihds 30 peršonom kopā. Tas wifs nu buhtu toti jauti, ja tiil latris daritu famu peenahlumū — leelatus semes gabalus pehrot tos tal war nopirkt daudš lehtaki. Weš schahdā publi nu atrodas laudis, ar dāščadu karakteri — raksturu. Agratās muiščas teel nopirktas tahdā kahrtibā, ka wiseem kopā weens weenigs „kreposta kontraktis“. Tahdā gabijumā tad, finams, ari wiseem kopā jogalwo par peenahzigām makšasčanam, bet dāšchi to neleelas nesinot, ka teem ori kas jamakšā. Tahdi tad ar laiku sakrahjas ne majums paradu. Kad jau ziti nemakšā, kam tad lai es makšaju, kas jau nu buhs, buhs, un tā eet dāščā labā weetā un leetā. Atgadas ir tahdi, kas naw nefad apmehrojams, teem seme tā naw tā naw nelad beesgan labi ismehrita, tee grībēdami semi arkal no jauna ismehrit, zel mēltigas prahwas. Tā zaur tahdām, wēltigām, aif nenomehlibas zeltām prozesem kahdas diwas leelos Latweešču nometnes — kolonijas tiil ilgi teesajuschās, kamehr, tā pašchi teiz, par isdoto naudū buhtu warejuschēi gluschēi labi nopirkt kahdu zitu muišču, bet tagad tiil tā miilīgās prahwas peemina, dāščam ir palituschēi tiil kreetni eetaiiti paradi, kas jau dāšču ir ispeeduschēi no mahjas un dāščam wehl ar nefin tā wēlfees. Schim nebuhsčanam, kildam un prahwoščanai wehl peebēdrojusees lepna dšihwe, kas ari ne majuma posta atnesuse. Tās nometnes — kolonijas turpreti, kas dšihwojuschās satizigati un naw eelai-duschās kildās un prozesēs, tagad pirmajām tahlu preelšchā Gandrihš latrā kolonijā, kur par wiseem weens kontraktis, ne-eet lahga, bet šchā un tā. Pehdeja laita pirtās muiščas kolonijas jau noslatidamās, ka naw labi leelā partija, sem weena kontrakta, šadala semi wairat datās, tā tā 3 lihds 4 peršonom weens kontraktis un tad tām jaatbild par famu eemehrito gabalu. — Tapat tā pašchās kolonijās naw teizama weenprahstiba, tā ari nereti isnahst bersečanās weenai kolonijai ar otu — un tas wifs leelā mehra kaitē muhsu attihstibai. Mums truhkt par wifam leetam weenprahstības un mehš ešam kuhtri peenahlumds, tadeht japreezajas, ka „M. W.“ tagad tiil bedšigi sahjis modinat uš weenprahstibu un sludinat peenahlumū un tuwatu mihsle-stibu. To mantu mums taijni truhkti.

Ja weena nometne (kolonija) zensčas aifneegt kahdu kreetnaku mehri, tad nereti otra to nolengā un zel tai neilawu. Mehš aif štaudības newaram eeredset, ka ziti zensčas. Peemehram, man bija pasihstoms kahds dšeedataju koris, kas wairat gabus iim brangi usplaula, bet pehdigi gandrihš weenigi aif ta eemesla apstahjās, ka taiminu nometne breehinigi uirgajās, to dšeedatajas newareja panest. Tapat behdigi eet ar dāščeem jatumu isrihloju-meem, kas wehl šche ir pawifam rei. Dāšchi mehds sobotees par rihkotaju preelšchneemeem, sewišķi par dšeeda-šchanu, to isjobodami nepeeklahjigeem wahrdeem. Weš wajadsetu gan eewehrot, ka wifs eeshlumis ir grehtis, to tiil war pahrwaret zaur weenprahstibu un sazenšibu kreetnās darbds un tad tiil waretu zeret, ka nahklamidā wifs sposchaki weiktos. Lanas walodas famaitajot labas eerasčas, tās ir tā giste, kas isposta un nomaitā dšihwības spehtus un tapehž ar isnahl, ka dāščureiš labakee spehli atraujas. Jafaka, ka daudš jo daudš mums wehl truhkti satizības un weenprahstības finā, lai gan japreezajas, ka leelās teesajuschānās kildās jamehra ar agrateem laikeem ir stipri mafinajuschās. Tagad jau dāščās nometnēs aptiprinatas stolas, kuras ari ir muhsu tauteschi — Latweešči par školotajeem, kuri usjihīgi zensčas jauno paaudsi isglihtot, tomehr gaismas stari toti lehni eet uš preelšchu. Dāščās kolonijās wehl pawifam teel maš wehribas peegreests lait-rakstu laiščanai. Ir pat nometnes, kur atrodas 30 un wairat fainneeku, bet lasa tiil 2 lihds 3 laikrakstus un to tur nu wehl runat no ziteem derigeem raksteem! Jaunek-teem, no stolas isnahkuschēem, ar laitu wijas mahzības at-fweščinas, wini tās aifmērt un tā tad ar laiku aikal wifs paleel pa wezam. Rahdas nometnes — kolonijas scho ne-buhsčanu jau ir labi eewehrojuschās un sahluščas, rih-koitees pehz šcha laita prašbam; lasa wairat laikrakstu un eerihto grahmatu krahtumes, lai schim brihšcham wehl ne pilnigas. Schimbrihšcham war pašneegt tiil schahdu bildi par Witebškas apgabala Latweeščeem, wispahrigi mums wehl daudš ko zenstees, lai waretum tiil lihdsi un blafus šahtees tautas krahtēem dšimtenē. L. E. Witebškeets.

Starp Dimitrijewškas un Pokrowškas dšelszeta stajjam uš Kafanas-Uralškas dšelszeta 20. dez. 1894. g., tā „Nom. Wrem.“ sino, notifuse dšelsz- zeta nelaimē, preišchu witzēens ištrehjis is fleedem, pee kaw 30 wagoni sadragati un wifs brauzeena personals eewainots. Leelata daka eewainota gouschi grehti, tā tā eiot mas zeribu uš iswejekosčanos. Nelaimes zehlonis bi- juse fleeschu saščklobiščanās.

No Rīgās.

Rigas Latweešču teatri Jauna gada beedā is- rahdija „Iščkēhredetaju“, romantisku pašaku ar dšeeda- šchanu. Alteeri spehleja parasti. Publika bija eeradusees leelā flaitā.

Rigas Latw. beedribā, tā jau parasti, jaunu gadu jagaidija ar dāščem ufwedumeem.

Pahrdroschs aplaupišchanas darbš. Bogah- juschu zeturtdeem, tā „R. M.“ sino, starp pulstien 10 un 11 diwi nepasihstami tehmini eelawās kahdā dšihwolli Matija eelā Nr. 129, kur titai pahra behrnu bija mahjās. Behrnu tehws, kahdas fabrikas meistars, bija darbā un mahie at- kal bija aifgahjuse uš tirgu. Kamehr weens breešmonis jograhba behrnus pee rihkles un draubeja tos ar nasti nodurt, tamehr otis rihlojās ap tumodem un atwilknem, no kurām tas isnehma krahtlases šihmes, škadru naudū un dāščadas rotas leetas, pawifam 200 rubl. wehrtibā. Pehdigi ebi laupitaji ašlaidušees lapās. Arkal atgadi- jums, kas mahja, ka behrnus nebuhs nelad mahjā aštahst weenus.

Peepeschi nahwes atgadijumi. 27. dezebri famā dšihwolli, Liwonijas eelā Nr. 7, peepeschi nomira 60 gadus wezā semneeze Zella Profowjew. Bihlis nodots preelšch ispehriščanas un ismekleščana teel isbarita.

Tani pat beedā peepeschi nomira Kalku eelā Nr. 38, famā magastinā, 60 gadus wezāis tirgotajs K. K. Šil- brandts. Pehž ahrsta atfinuma Šilbrandts miris ar širdstreeku.

Dreelinu pagasta namā 28. dezebri peepeschi no- mirtu kur nonahkuschais 45 gadus wezāis semneeks Reinis Putninsch. Bihlis nodots selzijas nodatā.

Gewainojums. 28. dezebri uš Katolu eelos, Nr. 31 mahjas unuwā, starp dāščem peebēhruščēem tehwineem isžehlas lauščanās, pee kam J-finu Zemdotimowu un Antonu Wajšewu ar naschem eewainoja, kadeht eewai- notee bija janohubta uš šimnizu. (M. B. B. A.)

Grahmatu galds.

Nedakšjai peesuhstias schahdas jaunās grahmatas:

- 1) Lauksaimneezības raksti.“ Klajā laisti no Agronomu J. Biffeneela. Treščais krahtjums, Jel- gawā, 1894. g. Š. Allunana drukatawā.
- 2) Lauksaimneeku Kalendars 1895. gadam. Saštahdijis un isdewis Agronomu J. Biffeneels. Jel- gawā, 1884. g. Š. Allunana drukatawā.
- 3) Lauksaimneeku Kalendars 1895. gadam. Klajā laidis Agronomu J. Biffeneels. Jelgawā, Š. Allunana drukatawā.
- 4) Atbalss Kalendars 1895. gadam. M. Šilina. Makša 40 kap. lihds ar spezialkahrties treščo lapu un šihwejamu lapu. Rīgā, isdeweja pašcha apgah- dibā.
- 5) Pamahziba lopu pahrdewejeem un pirzejeem, tā zaur mehrosčanu (beš šwehščanas) war isfinat lopa smagumu. Angtu walodā šarakstijis wirtsmečajatungs Kliewers. Jelgawā, Š. Allunana dru- katawā.
- 6) Kurfemes laukpagastu nofankumi un adrejes Latweešču un Kreemu walodās, tā ari pagasta teefu, meerteesu un polizijas eejirkti. Jelgawā, Š. Allu- nana drukatawā.

Teesu leetu nodala.

Januāis pašes likums.

Januāis pašes likums, kuresch 3. juijā 1894. g. šila Wisaugstaki apstiprinats, tā finams nahjis spehla no šchi gada 1. janwara beenas. Tā tā mums peenahst daudš un dāščadu peeprahjumu par šcha likuma jauneem notei- lumeem, u ihpāšchi par pašes malku, tad turam par wa- jadfigu, šchimbrihšcham ishumā aifrahditi fawēem lastitajeem uš galwenateem šchi likuma nosajijumeem, zeredami weh- lakt pašneegt par wīnu garu pahrklatu.

Pašes naw wajadfigas teem, kas dšihwo- kawā pastahwigā dšihwes weetā, isnewot fabrikas šrahdneekus, no kureem fabritu inspehija jeb polizija war vagehret waf, lai gan fabrika atrodas wīnu pašohwigā dšihwes weetā.

Par pastahwigu dšihwes weetu top ašhita 1) preelšch semneekem tas pagasts, kur tee peerakstiti, 2) preelšch amatneekem un maspilhneem tas pilsehšis, kur tee peerakstiti un 3) preelšch ziteem wiseem ta weeta, kur teem ir wafrahwiga dšihwes weeta.

Is šchis pastahwigās dšihwes weetas ir brihw aif- eet beš pašes wifa ta aprinka robeščās, kur atonos pastahwiga dšihwes weeta, tā ari wehl 50 weršes pahri- par aprinka robešču, ja nepaleel projam igati tā 6 meh- neschus; semkopības šrahdneekem ir brihw beš pašes pahreet par aprinka robešču un šrahdat taiminu pagastds- ari igati tā 6 mehneschus.

Wids žids gadiseendš pašē ir wajadfiga. Pašes isdod semneekem pagasta wejakais, pee pil- sehjeem peederigeem (maspilhneem un amatneekem) wīnu waldes un wiseem ziteem — weetjās polizijas waldes, galwas pilsehids — polizijas priitawi, isnewot tos, kas šrahw waljis deenastā, kureem pašes isdod wīnu preelšch- neeziba.

Pašu forma ir schahda: Tee, kas pee semneekem jeb maspilhneem (amatneekem) nepeeder, dabun pašes grahmatinas uš neaprobēschotu laiku. Semneeki un mas- pilšoni (amatneeki) war dabut pašes grahmatinas uš 5

gadeem, jeb pašes un 1 gadu, 6 mehņešeem un 3 mehņešeem pehņ patiššanas.

Pašes maksā ir: par pašes grahmatinam it gadus 1 rublis un beš tam 50 kap. par grahmatinu us neaprobeshotu laiku un 25 kap. par grahmatinu us noteiktu laiku (i. i. preefsh semneleem un maspilsoneem). Turpretim par pašē us 3 mehņešeem jamatsā 15 kap., us 6 mehņešeem — 50 kap. un us 1 gadu — 1 rublis.

Tā tad Baltijas semneleem tagad par pašem nebūš wairal jamatsā par gadu tā 1 rbl. un beš tam par grahmatinu us 5 gadeem webl 25 kap., kur agrati teem bija jamatsā 3 rbl. par gadu!

Za lahds tapu preefsh beš pašes tur, kur tam pase woadhiga, tad tam jaaprobda ar ziteem dokumenteem jeb lezimeeem sama persona un tad polizija tam isdod pagaidu leezibu lihds 6 mehņešeem, kura laika tam jaapgabda sew pašē un ja lahds to no polizijas dotā terminā neishara, tad wintch dabun no polizijas jaunu leezibu preefsh aishraufshanas us samu pastabwigo dshwes weetu 7 deenu laika, bet ja ari schini laika tas naw aishbrauzis, tad polizija to aishuhta us tureeni administratimā zeta.

Schi likuma tuwafos apstahskus pahrumasim nahfamū reisi shtati. Adm. S.

Rugņeeziba.

„Gruhti jastrahda, moš mar nopelait!“ tā daudsi pilfehneeki un lauzimeeki suhrojās. Wisur, kur til pogrreeses dshrd luhgunus un aikal luhgunus pehņ walits, un zitu estahskū palihdshbas, wisur dshrd suhrojotees, ka gruhti dshwot un zauri wiktēes. Tomehr jadshwo ween ir un jaapradinas ar schi laika gruhtibam, jo labai gribai būs leela eefshja; senal tāpat gruhti bija jastrahda; ja ari wairal nopelaitja un aishrafi pee bzagatibas tika, tomehr ihtos labtshjibas, pectizibas un apweerinaschonas latram fashneeshamas neš nodibinajamas nebija. Ar wiseem shtiteem laikeem zimeki tagad wairal ko zepshi; wini zenschas wehl ar to pašku knapo pelnu wairal un wairal pehņ gorigam montam, pehņ prahta gofimas un isghitibas un schis mantas eeguhdami mahjas buht pectizigi, jo sica, ka meeniga ipalihdshschanas pašdshureschanas zibnind it tulumiba un darbiba. Behdeja laika daudsi sazenschas us juwras brault, domadami tur weeglat un wairal to nopelait, lamdeht pehņ eefshjas pastahskū wairal par mahju pašku fuzimeeku dshwot, lai buhtu eefshjams pahrelezinatees ari par mahju juwreeku dshwot preeleem un beddam un pahrpreef par labatu un lehtaku tugu buhweschanu, par eeneefgatu braulaichanu ar prezem u. t. t.

Pehdeja rudens laika, lai gan sbe pee mums laiks ir bijis mehrens un alts, tomehr us plashas juwras it bijuschas bahregas wehras un aukas. Pehņ behdejam bististiam sinam, zaur fugu klafifikazijas „Veritas“ estahdi teel sinots, ka boja gahjušchi 89 buru fugi un 19 twaitoni. No buru jeb sehgetu fugeem ir peederejuschchi 12 fugi Amerikas Sameenotam Baltim, 3 Danijai, 3 Bahņijai, 21 Anglijai, 12 Franzijai, 4 Holandijai, 1 Austro-Ungarijai, 3 Kreemijai un 4 Sweedrijai. No twaitoneem ir peederejuschchi: 2 Amerikas Sameenotam-Baltim, 11 Anglijai, 1 Holandijai, 1 Japanai, 3 Norwegijai un 1 Spanijai. Buru fugi boja gahjušchi: zaur strandeschanu 46, zaur kopā fashreeschanu (Collision) 4, zaur uguns-grehu 2, nogrimuschchi 13, abandoreti (aishlihtli parabu deht) 9, kondemneti (aishleegi braulschanu) 13 un beš sinas pašuduschchi 3. No twaitoneem 10 „nostrandeschu“, 3 kopā fashreeshuschchi, 1 zaur uguns-grehu boja gahjis, 3 nogrimuschchi un 2 beš sinas pašuduschchi.

Daugawa wehl lihds schim laikam naw aishlufe un ir fugoschani atwehrti. Tagad Riga enahl wismairal twaitoni, kuri sbe enem etas plahzenu, labibas, linu, kotu un dahchabus zitus lahbinus. Rigas fugi schofeem daudsi pahreemo mahja, semu „frashku“ zenu un zitu eemestu deht, bet ziti braula pa tahām altām juwram us Ameriku, Afritu, Austrotiju un zitam semem; ziti fugi aikal, ihpashchi twaitoni, wehl brauka starp Rigu, Wentvilu un Leepaju, ziti aikal brauz no Rigas us Angliju, Sweedriju, Bahņiju un zitam ostam. J. S. . . a.

Kā Derigu grahmatu apgabds. Nodalas weizinatiji eemafšaja:

R. Rengaris, Nemerischā, 5 r., V. Weser jdshe, 2 r., M. Zawes jdshe, 2 r., K. Saulis, Bernawā, 1 r., J. Biga jdshe, Sautā, 1 r., K. Wihfina, Sautā, 1 r., P. Wajgrahns, Dselawā, 1 r., J. Lufhis, Dselawā, 1 r., J. Dsolinsch, Siguldā, 1 r., G. Dsenis, Bahreeneā, 1 r., J. Krubminsch, Raelowas gub., 1 r., A. Barowstis, Leelē, 1 r., Th. Scheinwylge, Leepupe, 1 r., K. Eglis, Blomē, 1 r., K. Pommers, Jaun-Kahrlēds, 1 r., Sorgenfeis, Leepaja, 1 r., J. Lehwinsch, Mitaurē, 1 r., skolot. A. Kampars, Wolkā, 1 r., Th. Bumentals, Wolkā, 1 r., J. Sprogis, Wilsnā, 1 r., K. Kofentals, 1 r., A. Polis, Wolkā, 1 r., A. Adamsons, Wilsnā, 1 r., A. Lejinsch, Argā, 1 r., P. Bramlons, Satas, 1 r., skolot. A. Burtins, Waj-Kahrlēds, 1 r., K. Ehrmans, Ehrberge, 1 r., skolot. Kaufinsch, Mahlpit 1 r., Kamolinsch, Riga, 1 r., J. Lufers, Aispuiē, 1 r., Zaur A. Hoffmani Rigas Latweeschu beedribas namā eemafšaja: K. Riktans, Wolkā, 1 r., K. Leepinsch, Riga, 1 r., P. Ratneeks, Bzundē, 1 r., M. Lufzinsch, Riga, 1 r., M. Anderjons, Duhlerds, 1 r., Bormans, Waj-Gulbenē, 1 r., A. Liewenthals, Stutmandē, 1 r., Zaur „Deenas Lapas“ ešpediziju: J. Kofainis, Mahreeneā, 1 r., J. Meesjus, Dija, 1 r., P. Sartinsh, Drosuhds, 1 r., A. Dceimans, Daudonae-Odseena, 1 r., K. Kamets, Daudonae-Odseena, 1 r., A. Zaubulinsch, Swaignites kolonija, 50 kap. Dashi S. Weterburgas Lat. studenti dahwinaja Nodalai (eemafšas „D. A.“ ešpedizija zaur Berga un Ansberga kt.) 15 rbl. Zaur „Balt. Wehšim“ ešpediziju: D. Kanawinsch, Zukšē, 1 r., M. Dsolinsch, 1 r., Abotinsch, Rana, 3 r., K. Behreinsch, Turaida, 1 r., skolotajs Dsolinsch, Mihigrahwi, 1 r., Goois, Daudonā, 1 r., P. Zafsons, Krišburgā, 1 r., J. Landaus, Sitadumuschā, 1 r., Kofals, Wehšitā, 1 r., P. Kamfcha, Mahreeneā, 1 r., P. Spals, Mahreeneā, 1 r., Dr. Skuja, Brajlawā 1 r., skolot. J.

Veiers, Wainodā, 1 r., G. Jurewitsch, Zulas gub., 1 r., 20 k., G. Wihstols, Aitraknā, 1 r., A. Gergens, Smolenskas gub., 1 r., J. Seetinsons, Zulas gub., 5 r., K. Millers, Zehšis, 1 r., P. Peterfons, J. Sota un J. Michelfons, Lifsā. it pa meenam rublim, J. Janfons, Riga, 1 rubli, J. Dhs, Taganrogā, 1 r., Noy. Kijewa, 1 r., Lufsteneeks, Sautā, 1 r., Zaur A. Hoffmana Igu Riga. Latm. Weedr.: Bormans, Waj-Gulbenē, 1 r., J. Adams, Riga, 1 r., M. Baegle, Leelwahredē, 1 r., P. Jaunofols, Riga, 1 r., J. Zobergs, Jelgawā, 1 r., Zeeleens, Alderdā, 1 r., A. Abels, Riga, 1 r., N. Weimans, Jelgawā, 1 r., Zaur „Balt. Wehšim“ ešpediziju: Sermule, 1 r., Augškalns, Pless, gub., 1 r., A. Sarinsh, Bitehfl. gub., 1 r., Klaupturs, Riga, 2 r., J. Burtewitsch, Leel-Berkē, 1 r., Rausko, Wolkā, 1 r., Sperbals, Jelgawā, 1 r., Mitans, Poshwihindē, 1 r., P. Seetinsons, Maslawā, 1 r., P. W. — W. 1 r. 50 k., P. Augškalns, Smolenikas gub., 1 r., J. Bzums, Risterē, 1 r., J. Bergs, 1 r., Bihlers, Riga, 1 r., J. Laurinsh, Tobolstas gub., 1 r. 50 k., J. Bahjels, Maslawā, 1 r., N. Weimans, Riga, 1 r., Malta, Jaun-Kalsnawā, 1 r., Zaur „Deenas Lapas“ ešpediziju: A. Bihjis, Mišlawā, 1 r., J. Sarchans, Garlenā, 1 r., Awnens, Laidonē, 1 r., A. Rahzens, Lihderē, 1 r., Jr. Magafinsch, Pateerburgā, 1 r. 50 kap., Ertinsch, Riga, 2 r., J. Grachwels, Mihigrahwi, 1 r., Kopā 131 rbl. 20 kapeikas. Weedru sinataje.

Walesch wehskules.

- Nahšwedim J. P. — U. . .** Loti patejamees par Zuhfu „Mahjas Wehšim“ 1894. g. 4 num. eemehleis us wifceem laikeem samu dshas solli palabrt wadst, tapēh la tas tai newenas potifšas stanas neishilinjahot, tas patš „U. . . peh. J. ris“, kas tagad ar saweem dsholeem pida „Balfs“ un „Latweeschu Amfšam“ sijas. Winas jaorbilo ar „ia“. Bet, kas tur lo brinuitees, kas jau „M. W.“ neeer, war wehl. Ia rešet, it labi noeret „Balfsi“, „Latweeschu Amfšam“ u. t. t.
- P. U. — W.** Zuhfu dsholus newaram isletoot.
- P. U. — Orenburga gubernā.** Patejamees. Sinojumi mums būs loti patiškami, tāpat ari sinas par Sibirijas dshsejelu.
- Pafarinam — Ufas gub.** Patejamees par Zuhfu pablim. Abildi isstajam ar interesi un preejajamees par tās bešpatejiba, bet lai labal paleet neishletoota. Us tadeem til nekreeteem fengajumeem naw wehris atbildet. Wehš turpmal zectišim klusu, ka to jau parauschti darit.
- G. Dimsem — Ufa.** Zuhfu plasho un interefanto sinojumu par Ufas sem, tās apstahdashchānu un Latweeschu aplahseem nodruslāsim turpmal.
- P. J. . . minam — Wlaskawas gubernā.** Zuhfu sinojuma deemehleht schoreis newaram ujnemt, bet par turpmaleem sinojumeem dahhim patejigi.
- B. C. — Wolodgas gub.** Zuhfu wehsejumos eewehrošim. Baldees par nosomateem sinojumeem.
- N. N. — Waj-Gulbenē.** Tāpat. Red

Tirgus sinas.

Riga, 2. janvārī 1895. g.

Rigas labibas tirgus wispahrigi rajms; tilai oufas stingraki. Par aufam ari mahšaja augšlās zenas.

Rudsi par wegam. Kreewu rudsi us 120 mahz. pamata mafsā 54 lihds 56 kap. pudā un Kuršemes tā ari Widsemes rudsi us 120 mahz. pamata 52—54 kap. pudā.

Kweefšchi tā lihds schim. Kreewu kweefšchi atteezotees us to labumu mafsā 58—65 kap. pudā un Kuršemes kweefšchi us 125 mahz. pamata 58—62 kap. pudā.

Meeshchi, sehslanschu, us 100 mahziju pamata mafsā 53—57 kap. pudā; dimlanschu meeshchi us 110 mahz. pamata mafsā 43—47 kap. pudā un Kreewu meeshchi, atteezotees us to labumu, 42—50 kap. pudā.

Aufas stingraki. Schahmetas aufas mafsā 50 kap. pudā, nehchawetas 49 kap. un Kreewu aufas 50—60 kap. pudā.

Brachta linfehklas mafsā 103—107 kap. pudā; stepju sehklas mafsā 112—118 kap. pudā.

Kanepes mafsā 107 kap. pudā.

Linu un kanepasi pa wegam.

Pahrtikas zenas Riga:			
	lap.		lap.
Sweests, mahrijnā . . .	24 — 26	Kariupeti, puhrs . . .	60—90
Zuhfas gala, pehs . . .	200	Rhhok, puhrs . . .	600—700
Wehrschā gala, mahz. . .	8 — 12	Stabbs krejums, stops . . .	50—60
Schahweta aitas gala, mahrijnā . . .	7—9	Dlas, schols . . .	110
Swaiga aitas gala, mahrijnā . . .	7—10	Medus, schuhnās waj tejnats, mahrijnā . . .	35—40
Tela gala, mahrijnā 13 — 18		Sihpoli, stops . . .	5
Schahwets schlinis, m. 16		Reekhi, stops . . .	10
Schahw. fpehis, mahz. 20		Reeschu putrami, stops 7 — 10	
Sokš gabalā, 5 mahz. fmagas . . .	110—130	Sieni, stops . . .	7 — 10
Wistas, gabalā . . .	40 — 70	Kurs. kweeschu bihdeleti milti, mahrijnā . . .	3
Pibies, gabalā . . .	60 — 90	Kolteit zigoriti, stops . . .	6
Ehtari (altuhni), gab. 200—300		Kolteitas berwifas, mahz. . .	50—60
Weeschu gala, mahz. 14 — 17		Dschwenu ogas, stops . . .	6

Leepaja.

Rudsi us 120 mahz. pamata mafsā 51—54 kap. pudā.

Kweeschchi mafsā 46—47 kap. pudā.

Aufas rahmu. Winas mafsā atteezotees us to labumu 48—67 kap. pudā.

Linfehklas par 7 mehreem dob 103—111 kap.

Grifi us 100 mahz. pamata mafsā 66—67 kap. pudā.

Klijas mafsā 36/4—46 kap. pudā.

Sauls pulu sehklas mafsā 64 kap. pudā.

No ahrsemem.

Wahjija. Tautas weeteeku namš pehņ seemas iwehita atpuhtas laika samu darbibu aikal esahja 8. janvārī 1895. (27. dezembrī 1894.). Tautas weeteeku noma oreeshchehdetajš Lemejowš faelmu atlahdams ussauza tautas weeteekeem us jaunu gadu daudš laimes. Pehņ tam tautas weeteeki tad ar lehrās tuhlin naigi ween pee darba, lai apspreeku eesneego preefshlittumu pret sozjaldemokra-teem, kurš waldbidi dod eefshju un erotschus rotā apspreekt itlaira tai nepatīhtamu domu strahwu, wispahrigi aprobeshot tautas brijwibu. Wispiras no tautas weeteeneem runaja strahdneeku partijos aishtahms Auers, kusch sawā 3 stundu gara runā starp zitu aishrahdija, ka Wahjija tagad pahrdshwotot geuhus laikus, kuschu zehiba us labaleem laikeem isshadot, uniziba pret teem, kureem rotā wara, opstahkus labor, masinotees. Bet ari teem pahcheem juhdot usiziba us semi pahča. Apgahdibas prezibas, ka ari tas, ka dshchi eeredni newarot prezetees un no wirs-neeteem prafot leelas lauzijas u. t. t. sagisjetot laulibas

bshwi, weiznot neishlihu. Leele nodoffi, grubtee apstahktī weiznot nemeeru. Lai na tā fakot atraistu lahdu grehtu awenu, tad greeshotes pret sozjaldemokratiju un pat pee walšs pamata litemeem, bet wispahreja balu teefiba naw tahda neela leeta, kuru, ja lahdam til eepatīhtlas, war pehņ patiššanas grosi. „No sozjaldemokrau wadonis (Auers) runaja par mahju „labshwes launumeem“ saka „Rig. Kundichau“, „ir pilnigi pateefiba.“ Jaunajam preefshlittumam beš sozjaldemokrateem ari stingri pretojās brijworahrigā tautas partijā, kura newarot pekšit nelah-dai brijwibas aorobeshochanai. Katolu barnijs jeb zen-truma partija stahw tā us pūstata. Nazionaliberati tam wispahrigi pekšit, lai gan domā, ka tas wehl buhtu schur un tur drusku pahgrotams. Konfermatiwes sinams gawidē. Fabrikas ihpashneeks v. Stums (konfermatiwis) aš usbruta sozjaldemokrateem, kuri esot pilni schults pret bagatweleem. Lai winus aparotū, nelihdsot wis gara eeroishi, bet jaleetojot wara. Telegrafis sino par Bahru keifaru un keifarenes apwainochānu us klajas eelas. Keifara pahris Scharlottenburgā drauzis pa Friedricha eelu us dielshzeta staziju. Keifara rateem eepalāk itreedams lahds podneeks is Mitsdorfas keifara pahri brees-migi ireeteem wahredeem nogahņijs. Kurus nemoš newarot atlahdiba pahnuot. Keifara pahris lamās wahredus dsh-dejis. Pehdigi keifara pahra nogahņitāš eefshmauwees lahda mahja, kur tas paslehpees, bet tomehr wehlal dabats rotā. Saguhstiais, kusch islizes peehshris, nodofs teesai.

Franzija. Par tautas weeteeku nama presidentis atkal eemehlets rāditalu — stingri brijworahrigo tautas weete-neeks Brisfons, kurš schoreis dabujis 272 balsis, 18. (6.) dezembrī til 249. Tas leezias par rāditalas partijas spehjas preeaugschānu un Dipi ministrijas pekšiteju mafi-nochanos, tā ka war iszettees ministru krihse. — Indo-Kinas generalgubernators Lanefans, kuru waldbida nesen pepefehchi atfehla no amata, pretojotees sawai atzeshchānai. Schim „goda wihraun“, ka redsams it labi patizees jumā shtajā weeti, jo tur wintch tal til labi worejā apgabdat sawus draugus, Parijes schurnalistus ar slepenem rat-iteem un teem atlahst waldbibas noslehsumus, lai wini jo kreemni ar to palihdshiba waretu. ishpēst laudina nauda. Tā wehl nesen us awifes „Paris“ redaktora Ganimē wahrdū atnahkuse lahda-pata ar Indo-Kinas gubernatora sehgeti. Ganimē jau atradās droeshā weeti, kad paka at-nahja. Patu teefā atfehla un tur atrada noraktūs no dashchadeem swarigeem waldbibas dokumenteem, ar kuru pee-palihdshiba „tretnais“ Ganimē atkal waretu tili pee naudas.

Karsch Ribt-Ahja. Japaneeshchi wehl schimbrij-scham no meera ar Rinu neta negrih sinot. Winu spo-schās uswaras teem edmehuschas jaunu dahschu. Wini til Pekingā grihot meeru sleght. Japanā waldot garwiles par uswarām. Japaneeshchi laitrafiti pashchawiniigi apgalwo, ka Japaneeshcheem karsch wehl nehuht ne-esot til dšiti labatās grahbis, ka jau buhtu jaiļgofas pehņ meera. Lirdshschibā waldot pat wehl leelā rofiba, neta agrak. Rā telegrafš 13. (1.) janvārī sinoja, tad lig. zeturideen, 29. dezembrī Japaneeshchi Kineeshchus pee Kapingas pehņ tshetru stundu ilgas laujas atkal uswarejušchi un eemehuschchi Kapi-ngu, kuru aishfargajušchi 3000 Kineeshchi. Kineeshchi, kureem teituschchi 200 un eewainoti 100, behguschchi us Schanenil-joju. Japaneeshchi teem dšimuschees palat. — Japaneeshchi laitrafiti sino, ka Korojas karalis nolauts, zitas awifes sino, ka karalis dabujot schad un tad krihtamo kaii. Japaneeshcheem ar reformu eeweschānu Korojā neweijas. Kreewu laitrafiti, ka peem. „Grashdanins“, „Birsch. Weh“ un ziti aishraha us Korojas smaru preefsh Kreemijas. Kreemijai deretot eejauktees. Turpmal par Koroja pla-scholas sinā!

Deenwidus-Amerikā Argentina un Tshile nodo-majuschās ismehginat sawus spehtus. Nemeeri un karsch schai no dabas bzogatigi apshawota semes shtrih nelad ne-grih rimtees. Dumpis un nemeeri Braslijā wehl naw pa lahgu beiguschees, kad jau aikal lara seefmas usleesmo. Argentineeshchi samehtrā daudš dshschigati un nemeerigati par Braslizeecheem, tadeht ari jadomā, ka karsch starp Argentinu un Tshili laupis daudš zilweku dshwibu. Argentina un tāpat Tshile dshschigati ween risthojotees us-karu. Argentina jau pa telegrafu Seemet-Amerikas Sa-weenotās Walfis palteleshuse daudlumū kara erotschku, ka ari tahda pat leetā jau greeshusees pee frantschu un Anglu waldbiam. Tā tad Ahija karsch, Afritā karsch, Amerikā karsch!

Telegramas.

(Seemelu telegrafu agenturas.)

Peterburgā, 31. dezembrī. Ac scho deenu „Seemelu telegrafa agentura nobeidš samu darbibu; ar jaunu gadu sinojumus (telegrafa sinas) isfuhtis „Kreewu telegrafa agentura“.

Berlinē, 12. janw. 1895 (31. dež. 1894). Grafš Schumalows walar trihs stundas weesojas Friedrichsruhē pee sista Wismarka. Abi loti sifnigi atwadijās. — Tautas weeteeku namā turpinajas apspreechāna par preefsh-littumu, kas atteezas us revoluzionaru (dumpiju) aenteem apspreechānu. Geshcheetu ministris Kollers isheijas, ka no-seegumu usflaweschāna arweenu wairal un wairal isplato-tere, teefam beeshchi ween ne-esot eefshjams wainigos faukt pee atbildibas; wintch lihdsot wifas partijas, lai tās apjargojot lizibu.

(Kreewu telegrafu agenturas.)

Peterburgā, 1. janvārī. Wina Keisaristā Augšiba Leeknāš Michails Nikolajewitschis apshprinats ari us 1895. gadu par walšshpadomes preefshchehdetaju. Depar-tamentu preefshchehdetaji Dārowstis, Stojanowstis un Solifstis paleet sawās weetiās, senatori Mordwinowš un Solubews ezelti par walšshpadomes lozketem. Stenen-padomneeks Schafsejems un ihitens walstapadomneeks barons Itikils-Gidenbandis ezelti par stasisekretareem. Ughš ar Wischchelige ut raltseem dahwati: lara ministriū Wanoostim un Grotam — Adreja ordens, Bungeem, Pereezem un Michailam Kachanowam — Wladimira I. schkikas ordeni, Koptam un Wēhi 4 lungeem — Aletskan-dra Newsta ordeni ar briljanteem, kursoram Lawrowstim,

akadēmiskim Vuslajevam, senatoram Fuchsam un wehl 8 lungeem — Bladimira II. šķiras ordeni, senatoreem Nit. Mjafojedowam, prof. Taganzewam un ziteem Valda ebrgla ordeni; senatoram Romi u. z. Annas ordena I. šķiru; živils un bāsnizās depart. Stojanowski ezelis štātssekretava godā; štātssekret. Hibeneis paugstināts par īstenu slepenpadoņneetu; finanšu ministra palihgs Zwaščschenkows un teesleetu departamenta direktors Sawabfšis ezelis senatora godā; Šamrejs ezelis par heroldiju meistaru; Laurijs semšes preekšneeks Stewens ezelis par Wina Majestates Keisara kalnratuwoju un fabriku nodaku pahwāldneetu.

Peterburgā, 2. janvārī. Šchodeen I. 5% (proz.) eelšheja premiju aijnehmumā galwenatee winnesti krita uš feļošcheem numureem:

200,000 rbf. uš fer. 15,795 Nr. 4.
75,000 " " " 2,640 " 40.
40,000 " " " 6,153 " 35.
25,000 " " " 10,071 " 6.

3 winnesti ā 10,000 rbf. uš fer. 19,664 Nr. 47, fer. 13,955 Nr. 34, fer. 3022 Nr. 47.

5 winnesti ā 8000 rbf. uš fer. 2790 Nr. 37, fer. 1560

Nr. 8, fer. 1414 Nr. 42, fer. 8343 Nr. 21, fer. 13,146 Nr. 17.

8 winnesti ā 5000 rbf. uš fer. 13,400 Nr. 38, fer. 7109 Nr. 2, fer. 16,920 Nr. 28, fer. 10,242 Nr. 24, fer. 7112 Nr. 43, fer. 14,834 Nr. 10, fer. 18,904 Nr. 8, fer. 16,742 Nr. 45.

20 winnesti ā 1000 rbf. uš fer. 5108 Nr. 6, fer. 17,751 Nr. 7, fer. 3331 Nr. 47, fer. 18,173 Nr. 24, fer. 287 Nr. 12, fer. 14,796 Nr. 43, fer. 18,777 Nr. 5, fer. 8831 Nr. 46, fer. 11,549 Nr. 30, fer. 11,895 Nr. 8, fer. 16,163 Nr. 35, fer. 413 Nr. 1, fer. 14,733 Nr. 31, fer. 559 Nr. 42, fer. 8922 Nr. 36, fer. 16,877 Nr. 41, fer. 16,218 Nr. 33, fer. 18,839 Nr. 18, fer. 2810 Nr. 37, fer. 14,441 Nr. 17.

Amortizetas (išnīginatas) tifa šchabdas 110 ferijas:
1177, 8766, 15,965, 16,713, 2044, 3584, 4027, 1737, 6037, 5897, 2516, 13,648, 11,502, 16,601, 4210, 10,662, 5382, 13,372, 6723, 3032, 9424, 17,209, 4880, 7110, 11,505, 1510, 4045, 1355, 7979, 4360, 1689, 10,098, 11,068, 8063, 9364, 16,409, 9710, 3371, 9562, 6011, 4772, 5063, 3345, 3003, 13,312, 3004, 19,428, 5680, 17,967, 3306, 17,532, 14,210, 15,340, 17,013, 9728, 808, 4156, 5217, 3564, 18,302, 13,027, 2751, 1485,

12,475, 9232, 7882, 11,764, 3785, 18,146, 11,679, 2903, 1918, 13,363, 12,456, 4317, 12,156, 18,854, 13,414, 7540, 6665, 2858, 14,814, 8574, 16,263, 15,792, 14,337, 7551, 1783, 5455, 17,513, 15,802, 14,540, 7214, 15,011, 10,029, 8529, 4279, 17,726, 17,334, 10,978, 9419, 4424, 2582, 2862, 8261, 3404, 3907, 187, 8442, 3664.

Parisē, 13. (1.) janvārī. Rašdas transporta (išsubtitajas) beedribas direktors, bijušais ministris Lemene un tās pat beedribas waditajs Burdenē apšuhdseti par krahpšhanu un apzeetinati. Ari laikraksta „Vaies ferrdes“ direktoru grībeja apzeetināt, bet tas aijbehgā.

Belgradē, 13. (1.) janvārī. Iščebinalu noteesaja uš 2 gadeem, dimi apšuhdsetoš attaisnoja, pahrejos (wiš opšuhdseti par kauneem zenteeneem pret walhibu, rešp. larali) noteesaja uš 3 gadeem zeeetuma.

Sofijā, 13. (1.) janvārī. Kawa gubernatorš eesuhitiija žiwilteesjam dokumentus, uš kura pamata Stambulows apšuhdsetš par Belščewa slepkawibu.

Špafšneeks un īdewejs: Ernsts Plateš.

Aršibidigeē redaktori:

Dr. phil. Arnolds Plateš, Dr. philos. P. Šālitš.

Доволоно асву,ою. — Пара, 3 янв-ра 1895 г.

Sludinājumi.

Advokāts A. P. Stroinowskis
tagad dšhwō leelajā Kaleju eelā Nr. 68, 2 trep. augšā, pretim pašai.
Uitemas žiwil- un kriminal-prahwu weščhanu.

Skultes pagasta walde
9. un 10. janvārī 1895. g. Nīces maģiwetā īfdoš

pašes
Rigā un winas aplahetnē dšhwōdameem fči pagasta lojelteem pret nodoktu un peewēščanas nauwas samatiu.
Gimenes fāstahws jauhdos, peenesof no maģitāteem wajadšigās aplēščibas.
Skultes pagasta walde, 28. deģ. 1894. Nr. 2560.
Pag. wečajais: M. Snifer.
Strw.: J. Wihtolo.

Zauneeleem
ar peeteļošču štōlas īglitību, kuri ari Wabjisti faprot, top no manīs, tā jau 36 gadus īlgi, ušizami un lehti maģiba raņneegta tirdņeezības un launfaimneezības grahmātu weščhanā.
Labeem štōleneem publejos apgābdāt weetas; dauts labu panahltumu ušrahdami. Šmu jau tūhštōf lungeem un bamam maģibu wāstneeti, no launfaimneezības uš wēļōlu īpāšneeti, profuranti un grahmātuweeji Rigā un žitās weetas. Kurš, lihdj ar rehinahšanu, daikrāstīščhanu un lorespondeņi weetas 3 mehneščus īlgi, mālfa 50 lihdj 75 rbf. Uš peeprašjumeem ar rakstu jeb mutiiski, pašneedju labprābt tuwatas šinas, Beedahwaju weenam štōlenam turklāht pilnu penšju par 25 rbf. mehneši.
L. A. Intzē, weģ. grahmātuweešanas štōlotājs
jau no 1858. g. fabtot, 3
mašajā Wīng-eelā Nr. 9, blānās Šchuhnu eelā.

R. L. L. B.
4-klasīgā meiteņu skola Rigā,
Avotu eelā (Ключевая) № 29.
Jaunas skolneeces var peeteiktēs 5. un 7. janvārī no pulkst. 9—12 preekšpusdeenas.
Peeteicotees jāpenes: 1) krustama zime, 2) baku zime un 3) pedejā skolas leeciba.
Uzpemšanas eksameni saksees 9. janvārī pulksten 10 preekšpusdeenas.
M. Rozenbergs.

Skolu wajaadšibas
pašīhtamā labumā
leelumā un mašumā
par lehtafām zenam papira, rakstamu un šimejāmu leetu pahdotatā, konto-grahmatu un kuweru fabrikā no
August Lyra.
Wihnu tirgotawa un šchampanu fabrika
Universel
Grand Champagne.
sec, demi-sec, doux,
pehģ Franšču parauga (pubelēs ruhdšis) pagatawots no
Ludw. A. Schweinfurtha,
Rigā, Grehjneetu (Ender) un Maršaleetu šuhri.

Meitu skola — Rāmkā.
Maģiba fahštees 10. janw. 1895. g.
Štōlas preekšheerje A. Lappin.

Treščā diwklāģiga pilšehtas puifenu elementārškola
Zelgawā,
Šfara eelā, pilšehtas namā Nr. 4.
Maģiba fahštees 7. janwārī 1895.
Štōlas preekšheerje J. Grewald.

Manā meitu štōlā,
pee Štrihweru šajjas (Rōmerhof), štōlneezes peenemi fč. g. 10. janwārī un maģiba fahštees 11. janwārī. Štōlas nauwa 12½ rubl. par pušgādu, eepreekš eemāfajama. Tām štōlneezēm, las weklas eestahtees štōlas panšjā, jamālfa 60 rublu par pušgādu eepreekš fč.
Štōlotājs J. Šalniafš.

Kreētins Latweešču strahdneekas, amatneekas, kalesis, arendatorno un strahdneezes aģina uš Kreētiju rop. Чухлома, Костромск. губ., им. Лаурен-тиевскаго. А. С. Давыд.

E. Larsen'a
šeltau. šudraba leetu weikāls
tagad atrodas:
leelajā Jaun-eelā Nr. 13.

Rigās Latw. Amatn. Pal. beedr.
Krahščhanas un Aisdofšanas kafes bilanze
dežembra beidšamajā d. 1894. g.
(1633 beedri. — Droščības kapitāls 107,068 rbf. 24 lap. — Eližabetes eelā Nr. 16.)

Aktiwā:	Rbf. R.	Pašiwā:	Rbf. R.
Kāhlu aisdewu rehkšins	800,237 98	Pamata kapitāla rehkšins	10,000 —
Aisdewumu rehkšins pret galw.	110,278 39	Referwas kapitāla rehkšins	32,373 51
Pamata kapitāls walšs banlā	10,125 —	Dalībnaudas rehkšins	64,694 73
Kafes rehkšins (šfāidra nauwā)	7,207 70	Noguldījumu rehkšins	887,917 13
Inwentara rehkšins	4,493 39	Dāščadu eenehmumu rehkšins	92,227 79
Šitās banlās uš teļofča rehkšina 5,000	—	Prozentu rehkšins	42,766 57
Dāščadu īšemumu rehkšins	57,452 87	Dividenda rehkšins	1,516 32
Wehrtspapiru rehkšins	8,175 —	Bahrejoščs rehkšins	2,134 26
Algu rehkšins	4,565 —	Kraštīščhanas rehkšins	1,779 05
Šihtu īšewumu rehkšins	4,374 62		
Imobiliju rehkšins	123,489 78		
Imobiliju ihru rehkšins	9 63		
	Rbf. 1,135,409 36		Rbf. 1,135,409 36

Kafe mālfa par noguldījumeem 5½% par gadu; par aisdewumeem nem 7% par gadu; pret droščheem wehrtspapireem 1% mašat.
Kafes darba laiks ir latru deenu no pulkst 10 lihdj 2 pehģ pušb., īšnemot nebešas šwehtdeenas, bāsnizās un walšs-šwehtfūs. Aisdewumu peeprašjumi, kuri lihdj pulkst. ½, 12 preekš pušb. pee darba weēja peeteikti, teel tai pašā deenā īspilbiti. Wīš noguldījumi un eemāfajumi šchaj kafē ir atšwabināti no krona procenta nodokļeem.
Rigā, 1. janwara d. 1895. g. Direkģija. — Rewiģijas komiģija.

Otrā Rigās krahj-aisdewu beedr.
(Rigā, Rigās Latweešču Beedribas namā.)

Bilanze
31. dežembri 1894.

Debet.	Rbf. R.	Kredit.	Rbf. R.
Kafes konto	4,492 48	Beedru dalības konto	77,161 42
Aisdewumi pret fihlām	587,480 —	Noguldījumu konto	609,020 25
Aisdewumi pret galw.	148,460 —	Augtu augtu konto	8,771 28
Šihtu īšew. konto	5,354 09	Rentes konto	48,581 96
Inwentara konto	1,115 50	Šihtu īšewumu konto	3,113 43
Dāščadu reņšču konto	782 08	Referwas kapitāla konto	3,507 57
Wehrtspapiru konto	2,500 —	Dāščadu rehk. konto	28 24
	750,184 15		750,184 15

Beedriba mālfa par noguldījumeem no 5 lihdj 5½% gadā un nem par aisdewumeem 1) pret wehrtspapireem no 5½ lihdj 6% gadā, 2) pret obligāģijām 6 lihdj 7% gadā, 3) pret galweneekem 7% gadā.
Wīš noguldījumi šchajā beedribā ir atšwabināti no krona nodokļeem.
Darīščhanu laiks katru darbdeenu no pulkst. 10—2 deenā.
Walde.

Rigās Krahščhanas u. Aisdofšanas beedribas
(leelā Newas eelā Nr. 30.)

Bilanze,
31. dežembri 1894. g.

Aktiwā:	Rbf. R.	Pašiwā:	Rbf. R.
Aisdewumu konto	297,907 52	Referwas kapitāla konto	5,059 80
Referwas kapitāla wehrtspapiru konto	4,593 05	Beedru dalības konto	44,483 61
Inwentara konto	853 34	Noguldījumu konto	245,689 04
Šihtu īšewumu konto	766 05	Krahj. noguld. konto	30,475 22
Algu konto	3,550 —	Augtu konto	19,239 50
Kafes konto	1,729 99	Dividendu konto	104 90
Zel. rehk. žit. banlās	18,026 97	Bahrejošču konto	458 52
Dāščadu īšew. konto	5,944 95	Dāščadu eenehmumu l.	9,710 63
Imobiliju konto	16,757 22		
Wehrtspapiru konto	5,162 13		
	355,291 22		355,291 22

Beedriba mālfa:
par noguldījumeem no 5 lihdj 5½% augtus gadā, un nem:
par aisdewumeem pret droščheem wehrtspapireem 6%, pret obligāģijām 7% un pret galwojumeem 8% augtus gadā.
Beedribas darīščhanas īšdara katru deenu, īšnemot šwehtdeenas un šwehtfu deenas, no pulkstien 10 lihdj 2 deenā.
Wīš noguldījumi un eemāfajumi šchajā beedribā ir atšwabināti no krona nodokļeem.
Walde.

Monas
twaika-, spirta-, likeeru-, etika- un balsamu fabrikas
noliftawa
lihdj šchim
Terbatas eelā Nr. 18,
no jauna gada fahkot atrodas
Terbatas un Dšrenawu
eelu štuhri Nr. 10|12,
pretim „Eušģiga“ weefģizai.
G. A. Bertels.

Dubult-
grahmatweščhana.
Katrā laifā
pašneedju pamatigu maģibu dubultā grahmātu uš rehkšinu weščhanā, tā jau wairāk gadus. Šamālfa par to mehrena. Išewiģiģis gabijums tīfai šaweem maģeekem peepalibštu weetas dabūt. Peeteiģģhanas no plst. 3—5 pehģ pušb., Rigā, Dšrenawu eelā Nr. 110, parterā.
J. Šihpols,
pratiģģis grahmātuweešis un Rigās Latw. amatn. pal. beedr. krahj- un aisdewu lafšes lafšeerš.

Wina Majestates Keisara Nikolaja II.
un
Winas Majestates Keisareenes Aleksandras Fedorownas
ģihmetnes
eklas krahšās mālfa 50 lap. gab, šfāištā šelta rahmi ar kroni, 1 arģģinu leelas, mālfa 3 rbf. gab. Pee tam peeerofģā lašte 50 lap. Beelakas bildes ar rahņjeem no 8—11 rbf., peedahwā
Grahmatu un maģģģlas leetu pahredotawa no
E. Bruhns.

Wehrmana parka
seemas dahrs.
ģf deenas:
Konzerts.
Sablums pulst. 8 malarā. Ģe-ģja, eereģģinot labd. nodotus, 35 lap. Iščģu grahmātinās (10 bietes) 3 rbf.
Programas, 5 lap. gab., dabujamas pee kafes.
Walde.

